

گروه ویوان

سرشار از سلامتی

تولیدکننده افزودنی های خوراک دام و طیور

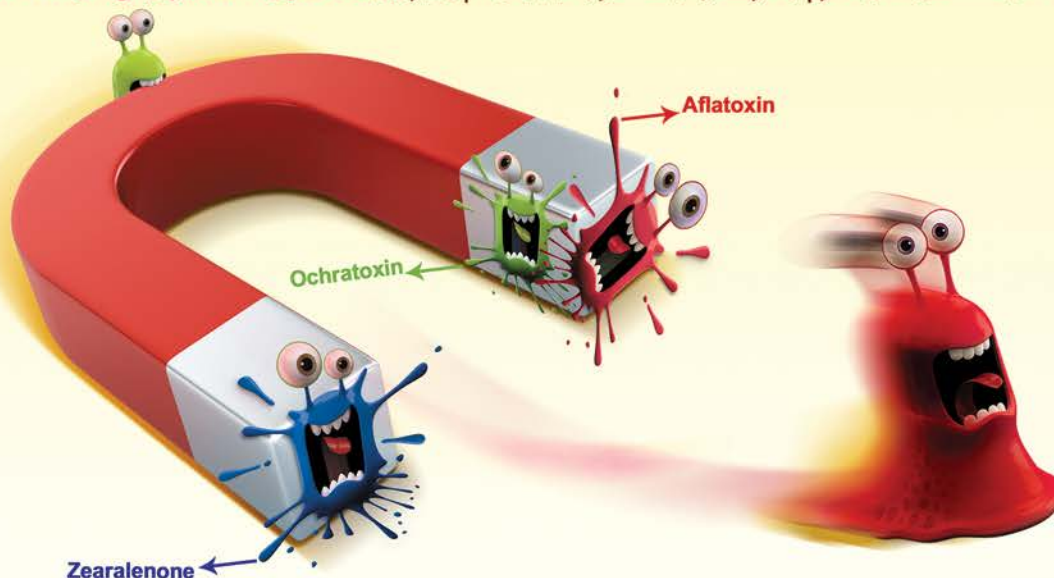
Magnotox®

مگنوتوکس

اولین توکسین بایندر چند جزئی وسیع الطیف در ایران
تضمین سرمایه شما

چرا مگنوتوکس؟؟

- ۱- کاهش ۵۰ درصدی هزینه توکسین بایندر مصرفی با توجه به اثبات کارایی مگنوتوکس در مقایسه با توکسین بایندرهایی معتبر خارجی (دانشگاه شهید بهشتی تهران، ۱۳۹۶، آزمایشگاه علوم حیاتی فاروق، ۱۳۹۵).
- ۲- کاهش سقط های مایکوتیک و جذب جنین از ۶٪ به کمتر از ۱٪ (آزمایشات مزرعه ای، ۱۳۹۵).
- ۳- کاهش غلظت آفلاتوکسین شیر از ۱۱۲ppt به کمتر از ۳۳ppt در دامداری های معتبر کشور (باهمکاری آزمایشگاه علوم حیاتی فاروق).
- ۴- کاهش ۷۴ درصدی آلودگی کادمیوم در شرایط بیرون تنی (رساله دکتری، دانشگاه ارومیه، ۱۳۹۵).
- ۵- کاهش ۹۷ درصدی انتقال سرب از خوراک به بدن دام و طیور (پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۳۹۵).
- ۶- کاهش ۹۱ درصدی انتقال سموم ارگانوفسفرد از خوراک به بدن دام و طیور (رساله دکتری، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۱).

ترکیبات: مخلوطی از دیواره مخمر، اسیدهای آلی، آلومنیوم سیلیکات ها، کربن فعال و...
(انتخاب موثرترین جاذب های انواع سموم آفلاتوکسین، زیرالنون و اکراتوکسین پس از بررسی بیش از ۱۵۰ جاذب مختلف آلی، معدنی، گیاهی و ... (دانشگاه شهید بهشتی تهران و فردوسی مشهد ۱۳۹۶، ۱۳۸۷).

دفتر مرکزی: مشهد . کارخانه: خراسان جنوبی
۰۵۱-۳۸۹۴۱۵۱۵ (خط ۸) ۰۵۱-۳۸۹۴۱۴۱۴
برای کسب اطلاعات بیشتر از طریق پیامک عدد ۱۰ در صورت
تمایل به تماس مهندسین فروش با شما عدد ۲ را به سامانه
پیامک هوشمند به شماره ۰۹۰۲۲۰۲۹۰۰۱ ارسال نمایید.

@ Vivan-Co Vivan-Co ۰۹۱۵۶۴۶۱۷۴۲ www.vivan-co.com

مدیر فروش: ۰۹۱۲-۰۶۷-۴۲۲۱ مشاور علمی: ۰۹۱۵-۶۴۲-۴۵۴۸ ارتباط مستقیم با مدیرعامل: ۰۹۱۲-۲۰۸-۳۰۴۵

گروه ویتووان

سرشار از سلامتی

تولیدکننده افزودنی های خوراک دام و طیور

Zarin Binder

زرین بایندر® اولین توکسین بایندر و پلت بایندر معدنی در ایران تضمین سرمایه شما

چرا زرین بایندر؟؟

با استناد به تحقیقات انجام شده در مراکز علمی معتبر کشور:

- ۱- توکسین بایندر مطمئن و مؤثر:
  - جذب ۹۰ تا ۱۰۰ درصدی آفلاتوکسین B₁ در شرایط برون تنی (دانشگاه شهید بهشتی تهران، دانشگاه فردوسی مشهد).
  - کاهش آفلاتوکسین شیر گاوداری ها به کمتر از ۳۰ ppt (طرح سنجش سراسری آفلاتوکسین M₁ طی سال های ۹۳ تا ۹۶).
  - تاثیر ۷۷ درصدی در کاهش انتقال آفلاتوکسین خوراک به شیر بزهای سانن در شرایط مسمومیت حاد (دانشگاه فردوسی مشهد).
  - کاهش فوری اثرات مضر آفلاتوکسین خوراک بر سلامت و عملکرد دام و طیور (نظر سنجی مستمر از گاوداری ها و مرغداری های معتبر کشور)

۲- پلت بایندر فوق العاده:

- افزایش استحکام و PDI پلت به بالاتر از ۹۰ و کاهش خاکی پلت به کمتر از ۲ درصد (سنجش دوره ای کیفیت پلت، کارخانجات و مرغداری های سراسر کشور طی سال های ۹۳ تا ۹۶).
- افزایش شاخص استحکام پلت (PDI) از ۷۱ به ۹۲ درصد، بهبود سرعت و نرخ تولید، کاهش ۱۸ درصدی مصرف برق (طرح پژوهشی در دانشگاه گیلان طی سال های ۹۴ تا ۹۶).
- افزایش شاخص استحکام پلت (PDI) به بالاتر از ۸۵ نسبت به تیمار شاهد (با همکاری کارخانه خوراک دام و طیور قائم مشهد).
- کاهش ۷ درصدی ضریب تبدیل، کاهش تلفات جوجه های گوشتی از ۹/۶۱ به ۱/۹۲ افزایش قابلیت هضم ماده خشک (پایان نامه های دکتر و کارشناسی ارشد در زمینه اثرات تغذیه ای زرین بایندر در دام و طیور از سال ۸۷ تا ۹۶).

ترکیبات:

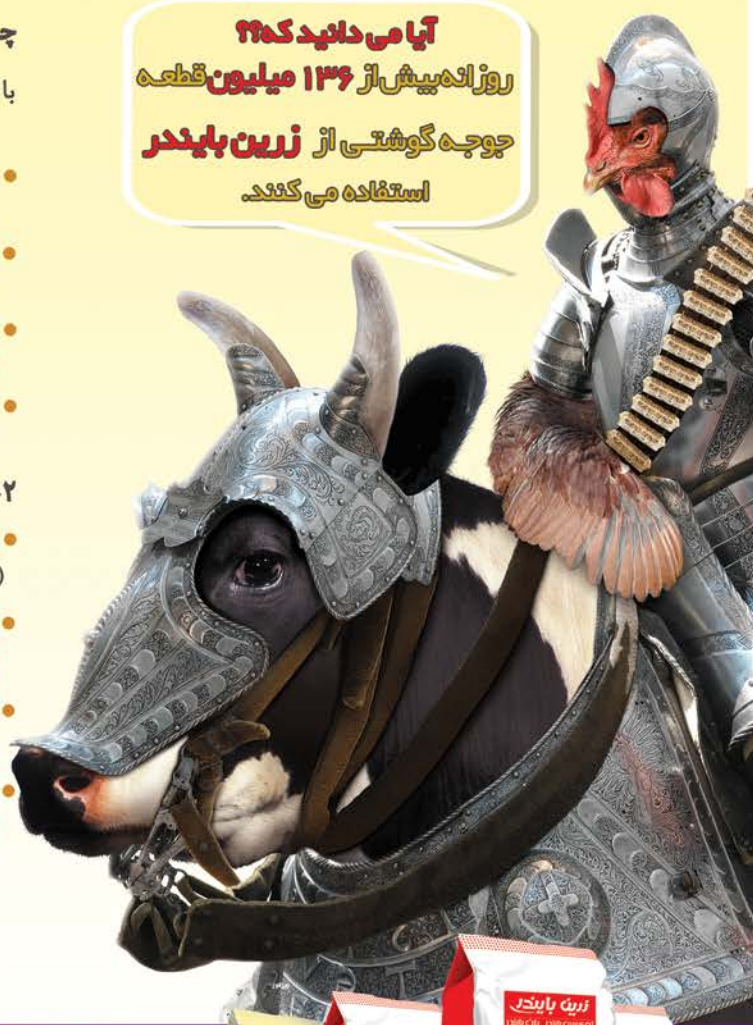
مخلوطی از آلومینیوم سیلیکاتها با حداکثر جذب سموم

دفتر مرکزی: مشهد . کارخانه: خراسان جنوبی
۰۵۱-۳۸۹۴۱۵۱۵ (خط ۸)
برای کسب اطلاعات بیشتر از طریق پیامک عدد ۱ و در صورت تمایل به تماس مهندسین فروش با شما عدد ۲ را به سامانه پیامک هوشمند به شماره ۰۹۰۲۲۰۲۹۰۰۱ ارسال نمایید.

۰۹۱۵۶۴۶۱۷۴۲ Vivan-Co Vivan-Co Vivan-Co

مدیر فروش: ۰۹۱۲-۰۶۷-۴۲۲۱ مشاور علمی: ۰۹۱۵-۶۴۲-۴۵۴۸ ارتباط مستقیم با مدیرعامل: ۰۹۱۲-۰۸-۳۰۴۵

آیا می دانید که؟؟
روزانه بیش از ۱۳۶ میلیون قطعه
جوجه گوشتی از زرین بایندر
استفاده می کنند.

گروه ویتووان

سرشار از سلامتی

تولیدکننده افزودنی های خوراک دام و طیور

Magnofeed®

مگنوفید

اکسید منیزیم خالص

افزایش چربی شیر و کاهش اسیدوز

چرا مگنوفید بهترین جایگزین جوش شیرین است؟؟

طبق نتایج طرح تحقیقاتی درون تنی "جایگزینی نصف جوش شیرین جیره با مگنوفید"، در گاوداری های معتبر کشور [on-farm test]، پاییز ۱۳۹۵.

- هم زمان با کاهش مصرف جوش شیرین به نصف، درصد چربی شیر از ۳/۳۲ به ۳/۴۰ افزایش یافت.
- کاهش ۵۰ درصدی وابستگی به جوش شیرین و جایگزینی آن با مگنوفید؛ موجب افزایش میانگین تولید شیر اصلاح شده بر اساس ۴٪ چربی از ۲۹/۵ به ۳۰/۱۵ کیلوگرم شد.
- شما می توانید با جایگزینی ۵۰٪ جوش شیرین جیره با مگنوفید، هزینه هر تن کنسانتره تولیدی خود را به میزان ۴۶۰۰ تا ۹۲۰۰ تومان کاهش و همزمان تولید شیر و درصد چربی آن را افزایش دهید.

(اکسید منیزیم با خلوص بالا و فرآوری انحصاری گروه ویتووان)

دفتر مرکزی: مشهد . کارخانه: خراسان جنوبی
۰۵۱-۳۸۹۴۱۵۱۵ (خط ۸)
برای کسب اطلاعات بیشتر از طریق پیامک عدد ۱ و در صورت تمایل به تماس مهندسین فروش با شما عدد ۲ را به سامانه پیامک هوشمند به شماره ۰۹۰۲۲۰۲۹۰۰۱ ارسال نمایید.

۰۹۱۵۶۴۶۱۷۴۲ Vivan-Co Vivan-Co Vivan-Co

مدیر فروش: ۰۹۱۲-۰۶۷-۴۲۲۱ مشاور علمی: ۰۹۱۵-۶۴۲-۴۵۴۸ ارتباط مستقیم با مدیرعامل: ۰۹۱۲-۰۸-۳۰۴۵

۶	پیشگفتار
۸	گزارش های ویژه
۱۰	تبریک و تقدیر
	مقالات علمی

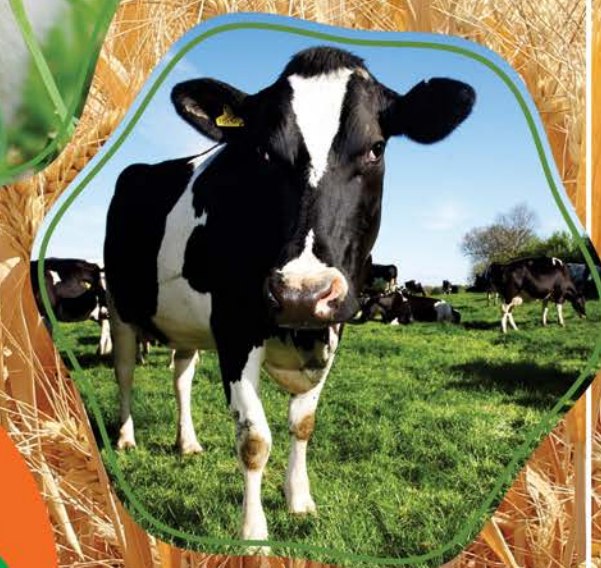
- ۱۲ ■ راهنمای میکس خوراک
- ۲۰ ■ عوامل تغذیه ای موثر بر سقط جنین (بخش دوم و پایانی)
- ۲۴ ■ مدیران عالی چگونه رهبری می کنند؟
- ۲۸ ■ چگونه پرندگان ترکیب جیره های کامل مخلوط گاوهای شیره ده حاوی کنسانتره مش را تغییر می دهند؟، و جلوگیری از آن از چه طریقی امکان پذیر است؟
- ۳۴ ■ کنترل زمان و دما در تولید خوراک عاری از آلودگی
- ۴۰ ■ گیاهان دارویی و فیتوژنیک ها (بخش دوم)

دام و طیور می باشد.
صحت و سقیم مقالات بر عهده ی نویسنده می باشد
هیئت تحریریه در اصلاح، تالیف و ویرایش مطالب آزاد است
استفاده از مندرجات فصلنامه با ذکر مآخذ پلامانع است
آدرس دفتر فصلنامه: مشهد، بزرگراه آسیایی، جاده قوچان، آزادی
۹۳، سعادت ۳۰، پلاک ۱۲ تلفن: ۳۶۶۴۹۸۷ فکس: ۳۶۵۷۷۴۳۰
www.feedfactories.com
feedfactories@yahoo.com

ویراستار: مهدی کوچه لقمانی
هیئت تحریریه: کارگروه تحقیق و توسعه اتحادیه کشاورزی
کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی
مدیر هنری: امید همتی ۰۹۱۲۸۵۸۸۸۹۷
چاپ: ایران زمین
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
فصلنامه کارگروه تحقیق و توسعه اتحادیه شرکت های
تعاونی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی
پذیرای مقالات متخصصان، اساتید و صاحب نظران صنعت خوراک

فصلنامه تخصصی آموزشی گروه تحقیق و توسعه
اتحادیه شرکت های تعاونی کارخانجات خوراک دام
طیور و آبزیان خراسان رضوی
سال سوم / شماره دوازدهم / پاییز ۱۳۹۶
صاحب امتیاز: اتحادیه کشاورزی کارخانجات دام، طیور و
آبزیان خراسان رضوی
مدیر مسئول: محمد حسین سالار پیشه
شورای سردبیری: فریدون کافی، لیلارز تاش، امیر عطار
علیرضا عباسی پور، مهدی کوچه لقمانی

گلو ماتیـن

گروه صنعتی شهید ینه آران
بزرگترین تولیدکننده گلو تن، نشاسته، گلوکز
از آرد گندم در ایران

منحصربه فردترین پلت بایندر طبیعی ایران
در خوراک دام و طیور و آبزیان

تلفن های تماس: ۰۳۱-۳۵۷۲۱۷۵۵-۹
فکس: ۰۳۱-۳۵۷۲۱۷۶۰
مدیر بازرگانی: ۰۹۱۳۳۱۵۷۸۲۷
مسئول دفتر خراسان رضوی: کردستانی
تلفن: ۰۵۱-۳۷۰۵۹۹۶۲
همراه: ۰۹۱۵۶۷۹۳۰۸۷

www.shahdineh.com

www.etoukfarda.com
info@etoukfarda.com

نماینده‌ی توزیع در استان خراسان
نیشابور: جاده ی نیشابور تهران - بعد از پمپ بنزین ۱۷ شهرپور
ساختمان دام کشاورز بینالود
تلفن: ۰۵۱۴۳۳۸۱۸۸
مشهد: بزرگراه آسیایی - آزادی ۹۱ - پلاک ۸ - واحد ۱
فکس: ۰۵۱۳۶۶۷۷۱۹۶
تلفن: ۰۵۱۳۶۶۷۷۹۴۶

آدرس: تهران، خیابان توحید، کوچه نادر، پلاک ۴، واحد ۳
تلفن: ۶۶۹۴۶۸۶۴ - ۶۶۹۴۹۳۷۵ - ۶۶۹۳۲۴۴۳
تلفکس: ۶۶۹۳۲۴۲۸ - ۶۶۹۳۸۹۱۱ - ۶۶۵۷۵۵۶۳

شرکت افزودنی های ایتوک فردا (سهامی خاص)
نماینده انحصاری بایومین در ایران

محمدحسین سالارپیشه
مدیر عامل

پیشگفتار

بین دامداران است زیرا به تبع اجرای این سیاست، کارگاههای غیرمجاز تولید خوراک دام و طیور در سالهای اخیر قارچ گونه در اقصی نقاط استان رشد نموده بطوری که تعداد آنها از واحدهای تولید مجاز بیشتر می باشد این کارگاهها بانصب یکدستگاه آسیاب و میکسر و غالباً در مکانهای غیربهداشتی بدون اخذ هر نوع مجوزی و فارغ از هرگونه نظارتی بهداشتی و بدور از چشم ادارات دامپزشکی- استاندارد-دارائی- تامین اجتماعی و... نسبت به تولید خوراک دام و طیور اقدام نموده و محصولات خود را که در محیطی غیر بهداشتی و غالباً با مواد اولیه نامرغوب و بی کیفیت تولید گردیده است به قیمتهای ارزان به دامداران می فروشند. از آنجا که ادامه این سیاست و استفاده از خوراک دام غیر بهداشتی ضمن ضربه زدن به واحدهای صنعتی تولید خوراک دام و طیور، قطعاً در انتشار بیماریهای دامی بسیار موثر بوده و سلامت جامعه انسانی را نیز با خطر مواجه می سازد از مسئولین محترم ذیربط عاجزانه تقاضا میشود اولاً از توزیع مستقیم نهاده های دامی به صورت خام بین دامداران که با سیاستهای اقتصاد مقاومتی کاملاً در تضاد میباشد جلوگیری بعمل آمده و سیاستی اتخاذ گردد تا ضمن افزایش بهره وری از سرمایه گذاریهای انجام شده و حفظ اشتغال موجود واحدهای تولیدی مذکور، دامداران از محصولات بهداشتی کارخانجات خوراک دام و طیور که زیر نظر اداره کل دامپزشکی و با رعایت موازین بهداشتی تولید میگردد بهره مند شوند ثانیاً در راستای ساماندهی کارگاههای غیرمجاز تولید خوراک دام

از آنجا که مصرف مواد پروتئینی با منشا دامی نقش بسیار مهمی در امنیت غذایی جامعه داشته و در تامین سلامت و بهداشت جامعه موثر میباشد لذا تولید خوراک دام و طیور به روش های صنعتی و بهداشتی می تواند ضمن جلوگیری از انتشار بسیاری از بیماریهای دام و طیور، در کنترل بیماریهای مشترک بین انسان و دام نیز موثر بوده و نقش بسزائی در سلامت جامعه ایفا نماید.
در استان خراسان رضوی بیش از ۸۰ کارخانه خوراک دام و طیور با ظرفیت اسمی تولید بیش از ۲/۵ میلیون تن در سال وجود دارد و علی رغم اینکه واحدهای تولیدی مذکور از تکنولوژیهای نوین تولید خوراک دام و طیور دنیا بهره مند میباشند از پتانسیل بسیار مطلوبی برای تامین خوراک دام و طیور جمعیت دامی استان و استانهای مجاور برخوردارند مضافاً اینکه کشورهای همسایه شرقی استان مزیتی نسبی برای توسعه صادرات خوراک دام و طیور محسوب میگردند معیناً باید اذعان نمود که در سالهای اخیر با اجرای برخی سیاستها و خط مشی های منطقه ای و جزیره ای نه تنها زمینه استفاده بهینه از این پتانسیل فراهم نگردیده بلکه اجرای این سیاست ها باعث گردیده تا میلیاردها تومان سرمایه گذاری انجام شده در این صنعت نادیده گرفته شود بطوری که در حال حاضر اغلب کارخانجات به صورت پاره وقت فعالند و بعضاً نیز در آستانه تعطیلی قرار دارند. از جمله عواملی که زمینه ساز چنین وضعیتی گردیده است توزیع نهاده های دامی به صورت خام توسط نهادهای دولتی

جوادخوانساری / کارشناس مسئول
بخش تغذیه سازمان جهادکشاورزی
خراسان رضوی

گزارش‌های ویژه

برگزاری کارگاه آموزشی تغذیه استراتژیک چربی

یکدوره کارگاه آموزشی با همکاری مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان رضوی با همکاری شرکت دام کشاورز بینالود به صورت پنل سخنرانی با عناوین تغذیه استراتژیک چربی در جیره گله های گاو شیری با حضور جناب آقای دکتر مهدی دهقان بنادکی استاد گروه علوم دامی دانشگاه تهران و کاربرد پودر چربی در تغذیه طیور و بهبود کیفیت پلت باحضور جناب آقای دکتر مروج استاد گروه علوم دامی دانشگاه تهران در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۲ با حضور مدیران عامل و مدیران فنی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان استان در محل سالن همایش هتل میثاق مشهد برگزار گردید. در این سمینار که از ساعت ۹:۳۰ الی ۱۶ عصر به طول انجامید آخرین دستاوردها در حوزه صنعت خوراک دام و طیور با تاکید بر نقش پودر چربی در بهبود کیفیت خوراک تولیدی کارخانجات مطالبی بیان گردید

برگزاری کارگاه آموزشی بررسی تاثیر افزودنی ها و ریزمغذی های جدید

یکدوره کارگاه آموزشی با همکاری مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان رضوی با همکاری شرکت وناک با عنوان بررسی تاثیر افزودنی ها و ریزمغذی های جدید با رویکردی بر نقش نانوتکنولوژی در بهبود کیفیت خوراک تولیدی کارخانجات خوراک دام و طیور با حضور جناب آقای دکتر مهدی دهقان بنادکی استاد گروه علوم دامی دانشگاه تهران در تاریخ ۱۳۹۶/۹/۹ با حضور مدیران عامل و مدیران فنی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان استان در محل سالن همایش هتل آبان مشهد برگزار گردید. در این سمینار که از ساعت ۹:۳۰ الی ۱۴:۳۰ عصر به طول انجامید آخرین دستاوردها در حوزه صنعت خوراک دام و طیور با تاکید بر نقش نانوتکنولوژی در بهبود کیفیت خوراک تولیدی کارخانجات مطالبی بیان گردید

برگزاری کارگاه آموزشی با عناوین نقش توکسین بایندها و پروبیوتیک ها در تغذیه طیور

یکدوره کارگاه آموزشی با همکاری مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان رضوی با همکاری

شرکت چیتیکا به صورت پنل سخنرانی با عناوین نقش توکسین بایندها و پروبیوتیک ها در تغذیه طیور با حضور جناب آقای دکتر مجیدزاده هروی استاد گروه علوم دامی دانشگاه فردوسی مشهد و نقش بافرها و توکسین بایندهادر تغذیه دام باحضور جناب آقای دکتر قدرت نما عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی در تاریخ ۹۶/۷/۲۶ با حضور مدیران عامل و مدیران فنی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان استان در محل سالن کنفرانس مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان رضوی برگزار گردید .

استفاده از بقایای کشاورزی در تغذیه دام

بخش قابل توجهی از هزینه های پرورش دام را هزینه های تغذیه تشکیل می دهد.استفاده از بقایای کشاورزی در تغذیه دام می تواند این هزینه ها را کاهش داده و در نهایت باعث کاهش قیمت تمام شده محصولات تولیدی شود. یکی از رویکردهای معاونت بهبود تولیدات دامی استان ، استفاده از منابع علوفه ای ارزان تر و فرآوری علوفه و بقایای کشاورزی با کیفیت پایین جهت افزایش بهره وری در منابع غذایی دام می باشد . سرشاخه های نیشکر که از بقایای کشت نیشکر در استان خوزستان به حساب می آید ، می تواند به عنوان یک منبع غذایی توسط دام مورد استفاده قرار گیرد . طی سال جاری با همکاری معاونت بهبود تولیدات دامی استان خوزستان حدود ۲۳۰ تن از این بقایا توسط دامداران متقاضی به استان منتقل و مورد استفاده در تغذیه دام سبک و سنگین قرار گرفته است . با توجه به ارزیابی به عمل آمده و نیز قیمت مناسب تمام شده که صرفاً شامل هزینه حمل سرشاخه ها به این استان بوده است ، مصرف سر شاخه های نیشکر ، رضایت دامداران را به دنبال داشته است .

سر شاخه های نیشکر به شکل خرد شده با خرمکوب برای دام سبک و بدون نیاز به خرد کردن در تغذیه دام سنگین و نیز سیلو شده با ملاس و اوره در کیسه های پلاستیکی مورد استفاده قرار گرفته است که نتایج سیلو سازی سرشاخه ها ی نیشکر و استفاده درتغذیه دام در دست بررسی بوده و در آینده اعلام خواهد گردید .

برگزاری سمینار آموزشی آشنایی با مبانی تولید خوراک دام وطیور

با توجه به جایگاه ویژه محصولات دامی باکیفیت در سبب غذای خانوار و تاثیر مستقیم آن در تامین پروتئین حیوانی مورد نیاز جامعه ، تولید خوراک باکیفیت برای دام، طیور و آبزیان، به عنوان یکی از شرایط لازم برای تولید محصولات دامی از اهمیت بالایی برخوردار می باشد . برای تولید مواد غذایی و پروتئینی سالم و کافی و نیز کاهش هزینه های تولید در صنعت دامپروری، لزوم تولید و ترویج مصرف خوراک دام با کیفیت و با میزان متوازن ترکیبات مغذی اجتناب ناپذیر است .

در همین راستا و با توجه به وظیفه مندی معاونت بهبود تولیدات دامی در جهت افزایش کیفیت تولید محصولات دامی و ارتقای بهره وری تولید خوراک دام، طیور و آبزیان و نیز ارتقاء سطح دانش فنی و تخصصی کارشناسان ادارات بهبود تولیدات دامی شهرستان ها ، سلسله سمینارهای آموزشی با هدف انتقال آخرین یافته ها و فرایند های تولید خوراک دام در سطح استان خراسان رضوی در حال برگزاری می باشد

دومین جلسه این مجموعه سمینارها با عنوان آشنایی با مبانی تولید خوراک دام و طیور در تاریخ ۲۵آبان ۹۶ در محل سالن جلسات سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی و با حضور ۳۵ نفر از کارشناسان ادارات بهبود تولیدات دامی شهرستان ها برگزار شد .

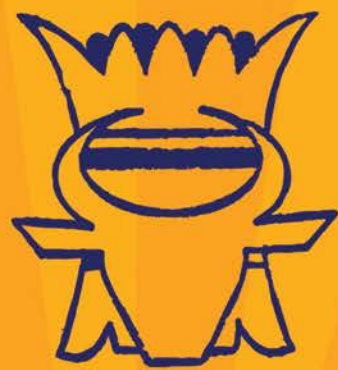
در این سمینار کل فرایند تولید خوراک دام از زمان ورود مواد اولیه و شیوه ذخیره سازی و انتقال به خط تولید و شناسایی کامل اجزای خط تولید خوراک دام و استانداردهای مربوطه مورد بررسی قرار گرفت .

پروانه بهره برداری ۹/۲۰۱۰/ب

پروانه بهداشتی ۰۵/۱۶/۴۱۰۸

خوراک دام رخ

Rokh Animal feed

نام تجاری نیوشادان

محیط زیست سالم ، زندگی سالم

رابط سنگ - شهرک صنعتی رضوی قطعه ۱۰۷ و ۱۰۸ ۴۱ - ۵۳۳۱۳۴۴۰ - ۵۱ - ۵۲۲۲۲۲۲۶۶

تقدیر و تبریک

جناب آقای دکتر احمد شریعتی

مدیر کل محترم دامپزشکی استان خراسان رضوی

حسن انتخاب و انتصاب جنابعالی را به سمت «مدیر کل دامپزشکی استان خراسان رضوی» صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده، برای جنابعالی سلامتی و توفیق روزافزون از درگاه ایزد متعال مسئلت می نماییم.

اتحادیه شرکت های تعاونی کشاورزی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی

جناب آقای حاج قدیر صالحی / جناب آقای مهندس سعید صالحی

مدیران محترم زنجیره تولید و عرضه گوشت مرغ صالح کاشمر

با کمال افتخار کسب عنوان «واحد نمونه استانی در زمینه زنجیره یکپارچه تولید و عرضه گوشت مرغ در سطح استان خراسان رضوی» که حاصل تلاش و پشتکار شبانه روزی شما عزیزان و پرسنل زحمت کش آن زنجیره می باشد برگ زرین دیگری را بر افتخارات آن مجموعه وزین در صنعت خوراک دام و طیور استان و کشور رقم زد. کسب این موفقیت بزرگ را خدمت شما عزیزان تبریک و تهنیت عرض نموده، توفیق روزافزونتان را از درگاه ایزد منان خواستاریم.

اتحادیه شرکت های تعاونی کشاورزی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی

جناب آقای دکتر محمد یاحقی

مدیر محترم طیور معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی

بدینوسیله انتخاب و انتصاب شایسته جنابعالی را به سمت «مدیر امور طیور» صمیمانه تبریک عرض نموده از درگاه خداوند متعال سلامتی و موفقیت روزافزون جنابعالی را مسئلت می نماییم.

اتحادیه شرکت های تعاونی کشاورزی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی

جناب آقای حسین محمدزاده / جناب حاج آقای اسدی

مدیران محترم کارخانه خوراک دام و طیور کیمیادان تربت حیدریه

کسب عنوان «واحد تولیدی نمونه استانی در تولید خوراک آماده طیور در سال ۱۳۹۶» را که در سایه تلاش شبانه روزی و پشتکار شما عزیزان و پرسنل زحمتکش آن کارخانه محترم حاصل گردیده است را صمیمانه خدمت شما بزرگواران و همکاران ارجمندتان تبریک و تهنیت عرض نموده از درگاه خداوند منان سلامتی توام با موفقیت و شادکامی را برایتان آرزومندیم.

اتحادیه شرکت های تعاونی کشاورزی کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان خراسان رضوی

علیرضا عباسی پور / متخصص تغذیه طیور

راهنمای میکس خوراک

موضوع اصلی در میکس خوراک این است که حیوان بتواند در مصرف روزانه خود تمام مواد مغذی مورد نیاز را از جیره تأمین کند. اغلب کارخانجات خوراک برای اندازه گیری عملکرد و یکنواختی میکسر، از فاکتور ضریب تغییرات (CV) استفاده می کنند. ضریب تغییرات درصدی از تقسیم انحراف استاندارد بر میانگین است.

معمولاً ضریب تغییرات ۵، عدد استاندارد میکس در کارخانه محسوب می شود. به عبارت دیگر اگر ضریب تغییرات مخلوط ۵ درصد باشد، حیوان حداقل ۹۰ درصد از مواد مغذی جیره را دریافت خواهد کرد، اما باید توجه داشت حد قابل قبول ضریب تغییرات، به دقت آماری و نحوه اندازه گیری اجزا و همچنین نسبت آنها در جیره بستگی دارد. ضریب تغییرات اجزای خوراکی مورد آزمون باید کمتر از ضریب راندمان میکسر باشد. اگر غلظت اجزای خوراکی در مخلوط کم باشد ضریب تغییرات عدد بالایی را نشان خواهد داد. از اینرو، معمولاً ضریب تغییرات مواد معدنی، داروها و ویتامین ها بالا است. برای آزمون ضریب تغییرات مخلوط باید به یکنواختی اندازه ذرات و تعداد ذرات در واحد وزن توجه داشت. برای اجزای خاص، ضریب تغییرات با مجذور تعداد ذرات در نمونه نسبت عکس دارد. برای ایجاد ضریب تغییرات ۵ درصد یا کمتر، نمونه باید حداقل حاوی ۴۰۰ ذره باشد. البته ممکن است برای اطمینان از وجود حداقل تعداد ذرات، مقدار اضافی از خوراک نیز به نمونه مورد نظر اضافه شود.

خصوصیات فیزیکی مواد و مخلوط کردن آن ها

بسیاری از مشکلات اختلاط مواد خوراکی به دلیل اختلاف در شکل، اندازه و دانسیته اجزای خوراکی بوجود می آید. اجزای خوراکی که اندازه و دانسیته مشابهی دارند، به راحتی مخلوط می شوند. به عنوان مثال، غلات شکسته یا آسیاب شده دانسیته مشابهی با کنجاله دانه های روغنی دارند، بنابراین بدست آوردن مخلوط یکنواخت از این اجزا معمولاً کار راحتی است. مواد معدنی، دانسیته بیشتری از غلات و کنجاله دانه های روغنی دارند، داروها دانسیته متوسطی داشته و اندازه ذرات آنها بسیار کوچک است. از طرفی دانسیته علوفه کم و اختلاف زیادی در شکل و اندازه ذرات آنها وجود دارد. تنوع در شکل فیزیکی و دانسیته هر کدام از اجزای خوراک، میزان یکنواختی مخلوط را پیچیده تر می کند.

ترکیبات حاوی ویتامین و دارو

دارو و ویتامین ها مسائل خاصی در ایجاد میکس یکنواخت ایجاد می کنند. دانسیته آنها بسیار شبیه به دانسیته غلات آسیاب شده و کنجاله دانه های روغنی است. بنابراین بدست آوردن مخلوطی یکنواخت از این ترکیبات نباید کار زیاد سختی باشد. چون این مواد نسبت پایینی در ترکیب خوراک را تشکیل می دهند بنابراین باید به نحوه توزیع آنها در مخلوط توجه نمود، که می توان با آزمون های مداوم در فرمولاسیون خوراک احتمال عدم توزیع مناسب این اجزای خوراکی را کاهش داد.

راهکارهای فرموله کردن خوراک های مختلف

*پرمیکس: پرمیکس حاوی اجزای ریز مثل داروها، ویتامین ها و مواد معدنی است که با رقیق کننده های مناسب مخلوط شده اند. رقیق کننده

Feed Mixing Guide

ها جهت رقیق کردن اجزای ریز و تسهیل در اختلاط مواد بکار برده می شود. از رقیق کننده های مناسب که معمولاً در ترکیب خوراک قرار می گیرند می توان به نمک، سنگ آهک، دی کلسیم فسفات و اکسید منیزیم اشاره نمود. برای توزیع یکنواخت اجزای خوراک، رقیق کننده باید خشک باشد. وجود رطوبت در ترکیب موجب تشکیل توده های به هم چسبیده خواهد شد (ترکیبات هایگروسکوپیک مانند اوره برای رقیق سازی مناسب نیست). پرمیکس (میکروذرات بعلاوه رقیق کننده) باید ۳ درصد وزن خوراک را تشکیل دهد .

ممکن است مخلوط کردن اجزای پرمیکس در کانتینرهای بزرگ توسط دست یا میکسرهای متحرک کوچک انجام شود (میکسرهای مخلوط سیمان). در حین ساخت پرمیکس با دست حتماً از روپوش و ماسک استفاده کنید.

*مکمل : مکمل شامل پرمیکس، پرکننده (*carrier*) مناسب و اجزای خشک جیره مثل مواد معدنی، اوره و منابع مکمل پروتئینی است. پرکننده ها اجزای خوراکی هستند که با میکروذرات پرمیکس براساس خصوصیات فیزیکی شان ترکیب می شوند. مواد پرکننده بطور سطحی جذب ذرات درشت شده و با یکنواختی بیشتری داخل پرمیکس حرکت خواهند کرد. برای اطمینان از توزیع کافی مواد و ملاس، سرعت حرکت ذرات درشت درداخل مخلوط اهمیت خاصی دارد. مقایسه خصوصیات فیزیکی غلات آسیاب شده یا کنجاله های روغنی با کریرها ضروری است. از هر دوی آنها بعنوان پرکننده می توان استفاده کرد ولی با این تفاوت که جذب سطحی غلات آسیاب شده و کنجاله دانه های روغنی کم است. این محدودیت را می توان با افزودن ۲ درصد چربی به غلات آسیاب شده یا کنجاله دانه های روغنی (قبل از مخلوط شدن با پرمیکس) از بین برد.

پوشش نازکی از چربی کریر، جذب میکروذرات در پرمیکس را تسهیل خواهد کرد. از بهترین حجم دهنده های میکروذرات می توان به بستر طیور، پوسته برنج، سبوس گندم، پودر یونجه، چوبه آسیاب شده ذرت و تفاله چغندر اشاره نمود. مقدار کریر در مکمل به فضای موجود در فرمولاسیون جیره بستگی دارد.

همانطور که قبلاً گفته شد مکمل حداقل ۳ درصد از وزن خوراک پایانی را تشکیل می دهد. مقدار و مدت زمان مخلوط شدن مواد خوراکی به خصوصیات میکسر مورد استفاده بستگی دارد. اگرچه بعضی از میکسرها خوراک های کم حجم را به خوبی مخلوط می کنند، اما همه میکسرها اینطور نیستند. دستورالعمل مربوط به میکسر را مطالعه کرده و سپس بررسی کنید، چه مقدار خوراک و در چه مدت زمانی برای مخلوط شدن مناسب است. دقت کنید کمتر یا بیشتر از حد مجاز، میکسر را پر نکنید.

*خوراک پایانی: خوراک های پایانی را می توان مطابق دستور زیر تهیه نمود: (۱) بخشی از غلات جیره را به میکسر اضافه نمایید (۲) مکمل های خشک را (به خاطر داشته باشید، مکمل باید حداقل ۳ درصد خوراک پایانی باشد) به مرکز میکسر اضافه نمایید (اگر ممکن است، مکمل را در انتهای میکسر جاییکه خوراک تخلیه می شود اضافه کنید) (۳) اجازه دهید خوراک به مدت حداقل ۱ دقیقه مخلوط شود. (۴) ترکیبات علوفه ای را به جیره اضافه نمایید. (۵) سپس ترکیبات چربی را به جیره اضافه کنید (۶) ترکیبات مایع یا ملاس را وارد نمایید (۷) به میکسر اجازه دهید در مدت زمان خاصی خوراک را مخلوط نماید (معمولاً نباید کمتر از ۸ دقیقه باشد).

توجه: دلیل اینکه مکمل قبل از علوفه به غلات اضافه می شود، این است که غلات و مکمل از نظر اندازه ذرات و دانسیته شبیه به هم هستند. بدین ترتیب مکمل به سرعت در داخل غلات پخش شده و رقیق سازی مکمل قبل از افزودن علوفه و مایعات افزایش خواهد یافت و در مدت کمی میکروذرات در خوراک توزیع می گردند.

*افزودن ملاس: ملاس یکی از اجزای معمول در فرمولاسیون خوراک است اما چون ویسکوزیته بالایی دارد مشکلات زیادی در مخلوط کردن خوراک ایجاد می کند. از این رو اگر بطور نامناسبی به جیره اضافه شود موجب افزایش ضریب تغییرات میکرو ذرات خواهد شد. اگر قبل از اینکه مکمل با سایر اجزای خوراکی مخلوط شود، ملاس به ترکیب خوراک اضافه گردد خطای پواسون رخ می دهد. بدین معنی که توزیع میکرو ذرات اجزای خوراکی کاهش خواهد یافت. اگر قبل از پر شدن میکسر، ملاس اضافه شود، این مایع به اطراف میکسر و وسایل در حال حرکت آن چسبیده و راندمان دستگاه را کاهش خواهد داد، از طرفی به تمیزکاری مداوم میکسر نیاز خواهد شد.

اگر در حین افزودن ملاس به خوراک، توده های به هم چسبیده ایجاد گردد، علاوه بر اینکه ضریب تغییرات میکروذرات افزایش خواهد یافت، مشکلات عدیده ای در عملکرد حیوان نیز بوجود خواهد آمد.

استفاده از ملاس های تیره (استاندارد ۸۰ بریکس) با بقیه متفاوت است. می توان ویسکوزیته ملاس را با حرارت دهی کاهش داد. به عنوان مثال با افزایش دمای ملاس از ۲۳ به ۲۷ درجه سانتی گراد (تنها ۴ درصد افزایش) ویسکوزیته آن ۵۰ درصد کاهش خواهد یافت. ملاس نباید در دمای بیش از ۴۳ درجه سانتی گراد و به مدت نسبتاً زیاد حرارت داده شود؛ زیرا در این صورت ملاس کارامل خواهد شد.

*جلوگیری از مشکلات میکسر: ریبون و اوگر وقتی بطور مناسب عمل خواهند کرد که ۷۰ تا ۹۰ درصد ظرفیت میکسر از خوراک پر شده باشد، اما در میکسر پدالی ممکن است با سطح بارگیری پایین (۲۵ درصد ظرفیت) نتیجه مطلوبی ایجاد شود.

استفاده از چربی یا ملاس به میکسرهایی که به اندازه کافی بارگیری نشده اند، موجب آغشته شدن آنها به اطراف میکسر و اوگرهای میکسر شده و در نتیجه کاهش راندمان میکس و افزایش اختلاط مواد بین بچ ها اتفاق خواهد افتاد. میکسر نباید بیش از حد پر شود. پر شدن بیش از حد میکسر موجب می شود بعضی از مواد خوراکی در بالای میکس جمع شده و در ترکیب قرار نگیرند. ریبون و پدال های میکسر باید حداقل ۱۲ سانتیمتر بالاتر از سطح مخلوط باشند.

اگر فاصله بین میله های میکسر و بدنه آن بدرستی تنظیم نشده باشد میکس مطلوبی ایجاد نخواهد شد. فاصله بدنه میکسر و تجهیزات اختلاط باید بین ۳/۰ تا ۹/۰ سانتیمتر باشد. اگر این فاصله به ۳/۱ سانتیمتر افزایش یابد راندمان میکسر کاهش خواهد یافت. میکسر را به طور دوره ای بازرسی کنید. برنامه ای را برای بازرسی از میکسر تنظیم کرده، و در صورت سایش پدال و ریبون، آنها را تعویض نمایید.

زمان مناسب میکس را در نظر داشته باشید. در صورت امکان برای کنترل بهتر زمان میکس از تایمر استفاده نمایید. اگر اجزای مایع به خوراک اضافه گردد، مدت زمان میکس افزایش می یابد، چون ویسکوزیته مخلوط بالا رفته و اجزای خوراکی در میکسر به آهستگی جریان می یابند. این مسئله در زمانی که سطح ملاس اضافه شده به مخلوط زیادتر از ظرفیت جذب در مخلوط باشد اهمیت بیشتری پیدا می کند. بنابراین سطح ملاس بکار برده شده در فرمولاسیون جیره نه تنها از نظر هزینه، بلکه از نظر مدت زمان اختلاط و ضریب تغییرات میکسر نیز باید مورد بررسی قرار گیرد.

* نمونه گیری: نمونه تهیه شده باید معرف ترکیبات خوراک باشد. تا حد ممکن در زمان نمونه گیری سعی کنید کمترین تداخل ایجاد شود. ممکن است بعد از تحویل خوراک به مخازن خوراک یا مخازن نگهداری، تغییراتی در اجزای خوراکی اتفاق بیفتد که نمونه گیری را با مشکل مواجه خواهد کرد. به این دلیل بهتر است نمونه بطور مستقیم از میکسر گرفته شود. به خاطر داشته باشید، فاکتورکلیدی در بدست آوردن نمونه معرف، این است که تا حد ممکن ترکیب مناسب ایجاد شده خوراک در حین جابجایی به هم نخورده باشد. وسایل مورد استفاده برای نمونه گیری باید از نظر اندازه و مقدار بر اساس حجم مورد نظر تهیه گردد. نمونه گرفته شده باید در کانتینرهای کاملاً ایزوله نگهداری شود. اگر نمونه گیری از کیسه ها یا مخازن خوراک تهیه شود احتمال وجود اختلاف افزایش خواهد یافت. (در این مورد بدست آوردن نمونه معرف مشکل خواهد بود). استفاده از وسایل نمونه گیری مناسب به کاهش این تفاوت ها کمک خواهد کرد.

* اندازه نمونه: به دلیل اهمیت میکس خوراک و دریافت مناسب مواد مغذی در هر روز، اندازه نمونه باید با مقدار مصرف روزانه حیوان تناسب داشته باشد. معمولاً نمونه گیری از خوراک تولید شده باید حدود ۱۰ کیلوگرم باشد. نمونه ها به صورت ۱۰ نمونه ۱ کیلویی و بطور تصادفی از میکسر گرفته می شوند. نمونه مکمل باید تقریباً ۵۰۰ گرم باشد که ترکیبی از ۱۰ نمونه ۵۰ گرمی است که بطور تصادفی از میکسر گرفته می شود.

* اندازه گیری راندمان میکس : تست راندمان میکس بر اساس مواد مغذی یا داروهایی که در جیره وجود دارد پایه گذاری می شود. داروها مارکهای خوبی برای تعیین راندمان میکسر هستند؛ زیرا معمولاً تنها یک منبع دارویی در میکس وجود دارد و آزمون های دقیقی نیز برای اغلب داروها تعریف شده است. به دلیل دانسیته بالا و غلظت پایین عناصر اصلی در جیره، از آنها بعنوان مارکر استفاده می گردد.

abbasipour@nmfeed.com

گروه خدمات مهندسی دامپروری طوس

ارائه محصولات اختصاصی

سبوس ذرت غنی شده

گلوتن ذرت

پودر زیتون

پودر خرما

پودر گوشت

پودر ماهی

مکمل محرک رشد

ریز مغذی ها

پروبیوتیک

پودر چربی

جوش شیرین

باقا

بنئونیت

دی کلسیم فسفات

مکمل ویتامینه و معدنی

جیره نویسی و مشاوره تغذیه مزارع پرورش دام و طیور
ارائه مشاوره تخصصی جهت کارخانجات خوراک دام و طیور و مکمل سازی ها
ارائه مکمل های ویتامینه و معدنی تخصصی و کنسانتره های پیش مخلوط
تأمین و فروش انواع نهاده ها و ریز مغذی های دام و طیور

مدیریت: مهندس وحید شاه صنم ۰۹۱۵۳۲۸۱۵۹۱

مدیر بازرگانی: مهندس یاسمین عبداللهی ۰۹۳۹۶۲۸۱۵۹۱

مشهد/بزرگراه آسیایی/آزادی ۹۱/پلاک ۲۸

دماپارواریتوس@gmail.com @damparvaritoos

کد تعاون: ۲۲۱
شماره ثبت: ۴۴۰
پروانه بهره برداری: ۹۲۲۱۰/ب
پروانه دامپزشکی: ۵/۱۶/۱۱۱۰۵

کارخانه خوراک دام و طیور

◀ واحد نمونه و برتر شهرستان در سال ۹۳

◀ تعاونی برتر شهرستان در سال ۹۴

◀ ظرفیت سالانه ۸۰/۰۰۰ تن

◀ کنستاتره دامی جهت استفاده گاوهای شیری و پرواری

◀ دان آماده طیور

تربت جام . کیلومتر ۱۰ جاده تایباد تلفکس: ۰۵۱-۵۲۵۳۱۳۹۴ همراه: ۰۹۱۵۱۲۸۲۶۱۵ سلجوقی

ANIMAL FEED FACTORY BAMAZE

کارخانه خوراک دام صنعتی

تولید کننده کنسانتره دامی

بامزه

کیفیت برتر
فناوری نوین
خوراک سالم

✓ واحد نمونه شهرستان از سال ۱۳۸۳ تا کنون

✓ واحد نمونه استان در سال ۱۳۸۸

✓ تولید کنسانتره دامی با حجم تولید ۵۰۰۰۰ تن در سال

✓ مجهز به سیستم بپینگ تمام اتومات

خراسان رضوی، تربت جام، کیلومتر ۱۰ جاده تایباد

BAMAZE@GMAIL.COM

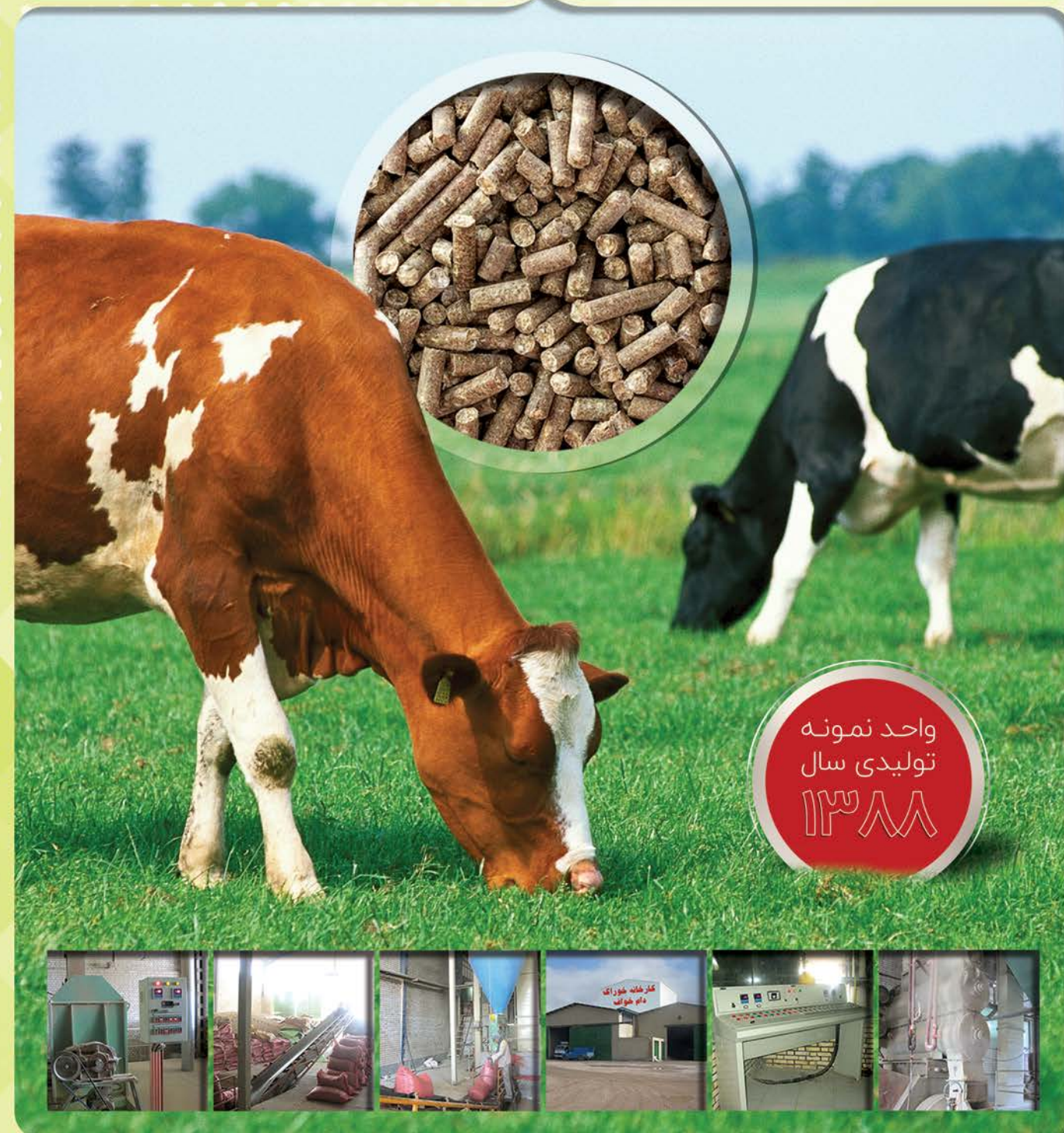
تلفن کارخانه: ۵۲۵۴۵۶۳۶ - ۵۲۵۲۷۲۷۲ - ۵۱

فکس: ۵۲۵۴۱۳۵۷ - ۵۱

دفتر فروش: ۵۲۵۲۹۶۷۱ - ۵۱

کارخانه خوراک دام خواف

K h a a f D a i r y F o o d F a c t o r y

واحد نمونه
تولیدی سال
۱۳۸۸

آدرس کارخانه: کیلومتر ۵ جاده خواف/ تربت حیدریه / روبروی پارک جنگلی تلفن: ۷ - ۵۴۲۲۱۰۹۶ - ۵۱
دفتر مرکزی: خواف / خیابان فصیح / جنب فصیح ۲ تلفن: ۵۴۲۲۵۶۲۲ - ۵۱ فکس: ۵۴۲۲۵۶۳۰ - ۵۱
مدیریت: مطلوبی ۰۹۱۵۱۳۲۹۲۵۱

وحید وثوقی / متخصص تغذیه دام

عوامل تغذیه‌ای موثر بر سقط جنین (بخش دوم و پایانی)

که سلنیوم و ویتامین E برای کارکرد مناسب سیستم ایمنی ضروری هستند. بنابراین، انتظار این است که هرگونه کمبود تغذیه ای که کارکرد سیستم ایمنی را کاهش دهد میزان جفت ماندگی و سقط را افزایش دهد.

سلنیوم و ویتامین E استرس های اکسیداتیو را کاهش می دهند و به تغییرات ویژه ای در جفت منتهی می شوند. سلنیوم و ویتامین E کارکرد نوتروفیل ها را بهبود داده و مهاجرت و فعالیت آنها را بهبود می دهند. کمبود سلنیوم به شکل نامطلوبی کارکرد نوتروفیل ها و سطح آنزیم گلوکاتایون پراکسیداز را تحت تاثیر قرار می دهند.

فقدان لوکوسیت ها در جفت، به ماندن جفت در ۱۰۰ درصد گاوها بعد از گوساله زایی منجر می شود. سلنیوم و ویتامین E، شمار لوکوسیت ها و فعالیت آنها را در جفت افزایش می دهند، که آنها در کاهش ارتباط بین اتصال جنین به رحم و خارج شدن جفت کمک می کند. سلنیوم عمدتا به صورت اسیدهای آمینه سلنیت در بدن مورد استفاده قرار می گیرد. بنابراین مکمل سلنیوم غیرآلی در جیره نمی تواند غلظت سسنیوم “فیزیولوژیکی” را قبل از آنکه به سطوح سمی برسد، افزایش دهد.

مکمل نمودن گاوها با سلنیوم آلی بنظر می رسد بهبودهایی در تحویل سلنیوم به گاوهای شیرده ایجاد کند. این موضوع نشان داده شده

یکدیگر در طول دوران آبستنی می تواند سبب یک اثر هم افزایی برای افزایش سطح مس سرم گردد. البته وقوع بالای سقط های زودرس علاوه بر کمبود مس می تواند به علت کمبود فسفر، منیزیم و میزان کلی پروتئین هم باشد.

مولیبدن

فرایندهای تولیدمثلی به دلیل کمبود مولیبدن تحت تاثیر قرار می گیرند چرا که کمبود آن باعث کاهش میل جنسی، اسپرماتوژنز و عقیمی در حیوانات نر و تاخیر در بلوغ، کاش میزان گیرایی و عدم فعلی در ماده ها می شود. به نظر نمی رسد اثر مستقیم بر سقط داشته باشد.

سلنیوم و ویتامین E

از آنجایی که ارتباط بسیار نزدیکی بین سلنیوم و ویتامین E وجود دارد آنها با هم در این بخش بررسی شدند. سلنیوم و ویتامین E جزء مواد غذایی ضروری هستند که در چندین روند متابولیکی درگیر می باشند. کمبود این عناصر سبب ظهور علائم بالینی و متابولیکی مشابهی در نشخوارکنندگان می گردد. وجود این عناصر در بافت همبند نقش ویژه ای را بر علیه محصولات نهایی واکنش ها و برخی از فرایندهای اکسیداتیو بازی می کند. سلنیوم جهت ساخت آنزیم گلوکاتایون پراکسیداز که عامل تخریب پراکسیدهای سمی است، مورد نیاز است و ویتامین B۱۲ نیز همانند پاک کننده برای هر پراکسیدازی عمل می کند. سطح سرمی سلنیوم بیشتر از آن که تحت تاثیر تغییرات فصلی باشد تحت تاثیر تغییرات فیزیولوژیک است.

در مناطقی که خاک آنها دچار کمبود سلنیوم است، میزان بسیار بالایی از مشکلات تولیدمثلی در گاو وجود دارد. کمبود سلنیوم می تواند وقوع سقط جنین، مرده زایی، کاهش گیرایی، فعلی های خاموش، فعلی های غیر سیکلیک، ورم پستان و کیست های تخمدانی را افزایش دهد. وقوع جفت ماندگی در گاوها بعد از گوساله زایی ۴ تا ۱۸ درصد می باشد. علت این بیماری به شکل کامل تایید نشده است اما فاکتورهای متونعی از جمله عوامل تغذیه ای، عدم مدیریت و بیماری های عفونی می تواند به جفت گیری منجر شوند.

کمبود سلنیوم یا ویتامین E در گاوها با چرخه پایین سلنیوم یا غلظت پایین ویتامین E، افزایش محسوسی در میزان جفت ماندگی ایجاد می کنند.

این مشکل تغذیه ای می تواند سبب جفت ماندگی گردد. این موضوع به خوبی شناخته شده است

نسبت های کلسیم به فسفر بین ۱/۵ به ۱ و ۲/۵ به ۱ برای گاوهای شیرده به مشکل منتهی نمی شود.

فسفر

کمبود این عنصر با عملکرد تولیدمثلی کاهش یافته در گاوهای شیری بسیار رایج است. توصیه های (NRC2006) برای حفظ رشد و کارکرد تولید مثل در تلیسه ها و گاوها کافی می باشد. فسفر یکی از عناصر ضروری برای رفتار جنسی طبیعی در گاو می باشد. تاخیر در شروع بلوغ و فعلی های خاموش یا نامنظم در تلیسه ها، ناتوانی در فحالی و طولانی بودن فاصله گوساله زایی و مرده زایی یا گوساله های ضعیف یا حتی مرگ و میر زود هنگام رویان بخاطر عدم فشار ماهیچه رحم در نواحی که با کمبود فسفر مواجه بودند، گزارش شده است . برعکس، مازاد فسفر باعث افزایش حساسیت اندومتریوم برای عفونت می شود. کمبود ملایم فسفر ممکن است به میزا گیرایی ضعیف منتهی می شود.

کلسیم

ناهنجاری های(کمبودهای) مربوط به کلسیم بعد از زایمان ظرف روزهای اندکی بعد از زایمان بسیار رایج است. نسبت کلسیم به فسفر ممکن است کارکرد تخمدان را از طریق بلاکه کردن فعالیت غده هیپوفیز تحت تاثیر قرار دهد. این امر به طولانی شدن اولین سیکل فحلی و تخمک گذاری، تاخیر در بازگشت رحم، شیوع افزایش یافته مرده زایی، جفت ماندگی و پرولاپس جنین منجر می شود. به علاوه سطوح کم کلسیم در خون همراستا با عدم فحلی، جایی که مازاد کلسیم می تواند وضعیت تولید مثلی حیوان را از طریق جذب فسفر، منیزیم، روی، مس و دیگر عناصر از دستگاه گوارش تخریب کند، بوده است.

مس

مس یکی از مهم ترین مواد معدنی برای تولیدمثل است به طوری که کمبود آن را مسئول مرگ و میر زود هنگام جنین و جذب جنین ، افزایش جفت ماندگی و نکروزه شدن جفت و باروری پایین با تاخیر در بروز فحلی دانسته اند.

علاوه بر این مکمل کردن کافی مس برای تولید منی با کیفیت لازم است. این عنصر در تشکیل سیستم های آنزیمی بسیاری شرکت می کند و در نتیجه کمبود آن منجر به ظهور علایم متابولیکی و بالینی مربوط به فقدان این آنزیم ها می شود. همچنین افزایش میزان پروژسترون می تواند غلظت مس را افزایش دهد. نتیجه کلی این که افزایش میزان استروژن و پروژسترون با

است که کاربرد مواد معدنی به شکل آلی در دوران آبستنی سبب می شود که مواد معدنی به صورت ساده تر و راحت تر از جفت به جنین انتقال یابند.

در این راستا انتقال بهتر سلنیوم آلی از طریق جفت نسبت به سلنیت نشان داده شده است که به دنبال آن کاهش جفت ماندگی و سقط در استفاده از منبع الی سلنیوم نسبت به منبع معدنی ایجاد می شود.
احتیاجات گاو شیری به منبع سلنیوم روزانه حدود ۴۰ تا ۶۰ *ppm* می باشد که معمولا توصیه می گردد حداقل ۶۰ تا ۷۵ درصد از سلنیوم مورد نیاز از منبع آلی تامین گردد (دریافت کمتر از ۲۶ *ppm* از منبع سلنیوم سبب بروز علائم بالینی کمبود سلنیوم می گردد.

روی

روی عنصری است که به طور وسیعی در سرتاسر بدن توزیع گردیده است و بالاخص در پوست، پشم، مو وشاخ تجمع بیشتری دارد. این عنصر در تشکیل بسیاری از متالوآنزیم هایی شرکت دارد که متابولیسم آراشیدونیک اسید و پروستاگلاندین ها، تعادل آب و کاتیون وپراکسیداسیون غشایی را دربر می گیرند. ارتباط تنگاتنگی بین روی و تولیدمثل وجود دارد.
ضرورت روی برای بلوغ جنسی مناسب، ظرفیت تولید مثلی در حیوان نر و همه اتفاقات تولید مثلی حیوان ماده (فحلی، آبستنی و شیردهی) شناخته شده است. روی نقش اساسی در ترمیم و حفظ رحم به دنبال زایمان و بازگشت زود هنگام به کارکردهای تولید مثلی و فحلی دارد.

به طور خاص مشخص شده است که کمبود عنصر روی در گاوها سبب سقط می شود. غلظت روی پلاسما در گاوهایی که سقط می کنند کمتر از آنهایی است که سقط انجام نداده اند. این مورد می تواند به دلیل افزایش میزان *PGF2α* باشد که در نزدیکی زایمان رخ می دهد.

ویتامین های گروه B

کاهش در اشتها و کاهش در مصرف خوراک در کمبود ویتامین B12 رخ می دهد که خود آن به تاخیر در بلوغ جنسی و تحلیل رحم و تخمدان در گاوها منتهی می شود. از آن جایی که گاوها این ویتامین را در شکمبه سنتز می کنند احتمال کمبود آن کم می باشد. کبالت برای سنتز ویتامین B12 ضروری است. در موارد کمبود بیوتین مکمل بیوتین ضروری است.
خوراندن ۲۰۰ میلی گرم/ روز تعداد سرویس به ازای گیرایی کاهش یافته است.

ویتامین E

ارتباط نزدیک بین سلنیوم و ویتامین E وجود دارد که موارد مربوط به آنها در بخش سلنیوم مورد اشاره قرار گرفت.

* دیگر عوامل تغذیه ای

افزایش اوره

وقوع سقط از یک طرف و میزان پایین نوزاد آوری از طرف دیگر با میزان بالای اوره سرم ارتباط دارد. در گاوهای شیری مقادیر بالای پروتئین خام و پروتئین تجزیه پذیر در شکمبه با تخریب عملکرد دستگاه تولید مثل در گاوهای شیری همراهستا بوده است. زمانی که غلظت های نیتروژن اوره ای خون، پلاسما یا شیر بالاتر از ۱۹ تا ۲۰ میلی گرم بر دسی لیتر باشد منجر به کاهش کارایی دستگاه تولید مثلی و کاهش میزان گیرایی می شود.

این موضوع می تواند به دلیل مجموع عواملی نظیر تغییر *PH* رحم، افزایش *PGF2α* لوله رحمی کاهش غلظت پروژسترون پلاسما در حیوانات شیرده باشد.

افزایش نیترات

در نشخوارکنندگان ارتباط نزدیکی بین افزایش دریافت نیترات و سقط جنین وجود دارد. نیترات خودش سم ویژه برای حیوانات نیست. نیترات مصرف شده توسط نشخوارکنندگان به شکل طبیعی به آمونیاک تبدیل شده و سپس جذب و دفع می شود، بنابراین توسط باکتری ها به پروتئین باکتریایی تبدیل می شود.

مسمومیت نیترات زمانی رخ می دهد که مصرف نیترات در خوراک و آب به اندازه ای کافی باشد که نیترات به شکل ساده تر آن یعنی نیتريت تبدیل شود. نیتريت از طریق دیواره شکمبه قابل جذب است و بدین طریق وارد گردش خون می گردد.

این ماده قادر به تبدیل هموگلوبین به م هموگلوبین می باشد. مت هموگلوبین قادر به حمل اکسیژن نیست و در نتیجه در میزان

های بالا، اکسیژن رسانی جفت بطور جدی دچار اختلال می گردد. بنابراین هیپوکسی جنین و به دنبال آن مرگ جنین ممکن است رخ دهد.

غلظت های بالای نیترات در گیاهان می تواند سبب سقط از ۳ تا ۹ ماهگی آبستنی شود. نیترات افزایش یافته غالبا در گیاهانی یافت می شود که تحت استرس هایی نظیر خشکی، آب و هوای سرد، سرما و بارندگی شدید رشد کرده باشند. گیاهانی نظیر جو دوسر، ارزن، سور گوم، سودان و ذرت به ویژه به نیترات بالا حساس هستند و باید برای محتوای نیترات قبل از تغذیه بررسی شوند. جیره های گاوهای آبستن نباید متجاوز از 5000 *ppm* نیترات بر حسب ماده خشک داشته باشد .

سموم غذایی

توکسین های طبیعی خاصی از گیاهان قارچ ها (بجز مایکوتوکسین ها) و ایجاد شده توسط انسان همراستا با سقط، مرگ رویان و از دست دادن جنین می باشد. برخی از توکسین های گیاهی رایج می تواند سبب مشکلات تولید مثلی شوندکه می توان به مایکوتوکسین ها، فسوکا و نیترات اشاره کرد.

به شکل اختصاصی کاج دراز برگ، سرو کوهی و دیگر گونه های چای و درخچه که حاوی سموم یا مشتقات ایزوکوپرسیک اسید همراستا با سندرم کاج برگ سوزنی می باشد .

با این حال چنین موارد سقطی نسبتا نادر است. گاوهایی که سقط کرده بودند یا آبستن نشده بودند در انتهای مطالعه غلظت های بالای پلاسمایی گوسیپول را داشتند. این احتمال وجود دارد که غلظت های بالای گوسیپول پلاسما در گاوهای شیری گیرایی را کاش داده و از دست دادن آبستنی را افزایش می دهد که علت آن تغییرات در توسعه رویان و کارکرد جسم زرد پیشنهاد داده شده است.

همچنین شیوع سقط با خوردن جیره های حاوی گوسیپیل بالا نیز رخ داده است.

کاج برگ سوزنی و گون سمی می تواند بسته به مرحله و مقدار مصرف سبب سقط شود. گون سمی اثرات مضرى بر همه جنبه های تولید حیوانات اهلی دارد. خوردن گون سمی توسط همه کلاس های حیوانات بخاطر خوشخوراکی آن امکان پذیر است.

سم در گون سمی (سوانسونین) از متابولیسم کربوهیدرات سلولی جلوگیری می کند و به عنوان یک منقبض کننده رگ ها عمل می کند که جریان خون به رحم را کاهش می دهد. سقط کاج برگ سوزنی زمانی که گاو آبستن، کاج برگ سوزنی درخت کاج را بخورد رخ می دهد.

ایزوکوپرسیک اسید به عنوان عامل ایجاد سقط درخت کاج شناخته شده است. مکانیسمی که به وسیله ایزوکوپرسیک اسید سقط را القاء می کند به وسیله کاهش جریان خون به رحم و القاء زایمان کاذب شبیه زایمان طبیعی می باشد. در حالی که آبستنی عموما حین سه ماه آخر آبستنی رخ می دهد، مصرف کافی از کاج برگ سوزنی درخت کاج می تواند سبب سقط حین سه ماهه دوم آبستنی شود.

LEADERSHIP METHODES

مهندس احسان میسرزاده
مدیرعامل گروه ویوان

مدیران عالی چگونه رهبری می کنند؟

محیط کسب و کارها همواره در حال تغییر است و رهبر کسب و کار باید به همین شکل پاسخگوی نیازها و شرایط جدید باشد. ساعت به ساعت، روز به روز و هفته به هفته، مدیران اجرایی باید سبک رهبری خود را تغییر داده و به عبارت دیگر به روز کنند. بدیهی است نتایج حاصل از این اقدام در نتایج کسب شده از سوی سازمان نمود پیدا خواهد کرد. رهبری هرگز علمی دقیق نخواهد بود ولی نباید برای کسانی که به عنوان یک رهبر ایفای نقش می کنند، رازی کاملاً سر به مهر باشد. با پژوهش های جدید در سال های اخیر، رهبران هم می توانند تصویر روشن تری از الزامات رهبری مؤثر به دست آورند.

بر اساس پژوهش های انجام شده در زمینه مدیریت و رهبری، مدیران از شش سبک رهبری استفاده می کنند که هر کدام از این سبک ها از مؤلفه های مختلف هوش هیجانی آنها سرچشمه می گیرد. رهبران مستبد خواستار اطاعت فوری افراد هستند. رهبران اقتدارگرا افراد را برای رسیدن به چشم انداز معینی بسیج می کنند. رهبران رابطه جو ارتباطات احساسی و هماهنگ ایجاد می کنند. رهبران مشارکتی از طریق ایجاد همکاری توافق نظر به وجود می آورند. رهبران پیشتاز از افراد انتظار خودفرمانی و تعالی دارند و رهبران پرورش دهنده افراد را برای آینده پرورش می دهند. هر کدام از این سبک ها در موقعیت خاصی بهترین عملکرد را دارد و رهبران مؤثر رهبرانی هستند که در چند سبک مهارت داشته و بر اساس شرایط و اقتضای آن، بهترین سبک را بر می گیرند.

در این مقاله به ارائه خلاصه ای از سبک های رهبری، زمان مناسب جهت به کار بردن هر یک از این سبک ها و تأثیری که بر جو سازمانی و نحوه عملکرد آنها دارد پرداخته شده است.

پژوهش های معتبری نشان داده که فضای حاکم بر سازمان تقریباً عامل یک سوم عملکرد و نتایج مالی سازمان است. فضای حاکم بر سازمان هم از عوامل مختلفی تأثیر می پذیرد که مهمترین آن «سبک رهبری مدیران اجرایی» است.

بیشتر مدیران به اشتباه تصور می کنند که سبک رهبری تابع شخصیت آنهاست و نه یک انتخاب راهبردی. در واقع به جای اینکه سبکی را به کار ببرند که متناسب با شخصیتشان است باید از خودشان بپرسند که کدام سبک رهبری به بهترین شکل، پاسخگوی نیازها و شرایط کسب و کار آنهاست.

سوالات اصلی که در تعیین سبک رهبری مدیران اجرایی مفید است:

۱. مدیر به کارمندانی که به طور مستقیم زیر نظرش کار می کنند چگونه انگیزه می دهد؟
۲. مدیر چگونه بحران را مدیریت می کند؟
۳. مدیر به لحاظ خود-کنترلی و مهارت اجتماعی چه رتبه ای دارد؟
۴. آیا مدیر همدلی زیادی از خود نشان می هد یا خیر؟
۵. افرادی که زیر نظر مدیر کار می کنند تا چه میزان احساس تعلق و وفاداری نسبت به سازمان دارند؟

انواع سبک های رهبری:

پژوهش های کمی جدید حاکی از آن است که رهبران از شش سبک رهبری متمایز استفاده می کنند که هر کدام از این سبک ها اثر مستقیم و منحصر به فردی بر فضای کاری سازمان و عملکرد مالی آن می گذارد. نکته مهم در پژوهش های انجام شده این است که رهبرانی که بهترین نتایج را کسب می کنند فقط از یک سبک رهبری ثابت استفاده نمی کنند و در طول زمان و با توجه به شرایط، وضعیت شرکت و افراد، به طور پیوسته از سبک های مختلف بهره می برند. البته فقط چهار سبک از این شش سبک همواره تأثیر مثبتی بر فضای سازمانی و نتایج آن دارند. در ادامه این سبک ها به طور خلاصه توضیح داده می شود:

۱- رهبران رابطه جو Affiliative Leaders :

مشخصه بارز رهبر رابطه جو این نگرش است که «افراد در درجه ی اول اهمیت قرار دارند». این سبک رهبری پیرامون افراد می چرخد و طرفداران این سبک برای افراد و احساساتشان بیش از کارها و اهداف سازمان ارزش قائل هستند. رهبر رابطه جو می کوشد کارمندان را شاد نگه دارد و بین آنها هماهنگی ایجاد کند. این رهبر به افراد آزادی عمل می دهد تا کارهایشان را به روشی انجام دهند که به نظرشان مؤثرترین روش است. در واقع می توان گفت که رهبران رابطه جو استاد ایجاد تعلق و وفاداری کارکنان به سازمان هستند. این رهبران گاهی تک تک کارمندان سازمان را به وعده های غذایی دعوت می کنند

تا از اوضاع آنها باخبر شوند و برای بزرگداشت موفقیت گروهی، با تهیه ی کیک جشن بر پا می کنند. سبک رابطه جو به رغم مزایایش نباید به تنهایی استفاده شود. این سبک به ویژه برای ایجاد هماهنگی گروهی یا افزایش روحیه مفید است ولی تمرکز صرف بر تحسین کارکنان ممکن است باعث عدم اصلاح عملکرد ضعیف شود. کارکنان ممکن است این گونه برداشت کنند که عملکرد متوسط هم در سازمان تحمل می شود. رهبران رابطه جو به ندرت توصیه ها و تذکرات سازنده به کارکنان ارائه می دهند و بنابراین کارکنان باید خودشان مسیر پیشرفت را کشف و طی کنند و در این مسیر اکثر اوقات سرگردان و سر درگم می شوند.

۲- رهبران مشارکتی Democratic Leaders :

در این سبک، رهبر از طریق نظرخواهی از افراد و جمع بندی نظرات می تواند اعتماد، احترام و تعهد کارکنان را به دست آورد. رهبر مشارکت طلب با گوش دادن به دغدغه های کارمندانش می فهمد که چگونه سطح روحیه ی آنها را بالا نگه دارد.

سبک مشارکتی هم مشکلات خاص خود را دارد. گاهی اوقات بهای این سبک رهبری، جلسات گروهی بی پایان و کارکنانی سردرگم است که احساس می کنند رهبری ندارند. بعضی از رهبران مشارکتی از این سبک برای کاهش خطر برخی تصمیم گیری های مهم استفاده می کنند. این رویکرد هنگامی ایده آل است که رهبر در مورد بهترین مسیر شک دارد و به نظر و راهنمایی کارمندان ماهر خود نیاز دارد. حتی در صورتی که رهبر چشم اندازی قوی داشته باشد سبک مشارکتی به بهترین نحو ایده های تازه ای برای رسیدن به آن چشم انداز ارائه می دهد. البته زمانی که کارمندان شایسته و آگاه نیستند که بتوانند توصیه های دقیقی ارائه کنند سبک مشارکتی کاربردی نیست.

۳- رهبران مقتدر Authoritative Leaders :

رهبر مقتدر رویکرد «با من همراه شوید» را در پیش می گیرد. او هدف کلی را بیان می کند ولی به افراد اختیار می دهد که روش های خود را برای رسیدن به آن انتخاب کنند. چنین رهبری با نشان دادن اینکه چطور کار افراد در چارچوب چشم انداز وسیع تر سازمان قرار می گیرد به آنها انگیزه می دهد. افرادی که برای چنین رهبرانی کار می کنند، با علم به این که کاری که انجام می دهند مهم است، به دلیل آن نیز واقف هستند. رهبری مقتدرانه تعهد به اهداف و راهبردهای سازمان را به حداکثر می رساند و زمانی که در مورد عملکرد کارکنانش بازخورد می دهد معیارش فقط این است که آیا این عملکرد باعث پیشرفت به سمت چشم انداز شده است یا خیر؟ در این سبک از رهبری، استانداردهای عملکرد برای همه کاملاً روشن هستند و سیستم پاداش و جریمه نیز به خوبی تدوین شده است.

بر اساس پژوهش های صورت گرفته از بین شش سبک رهبری، سبک اقتدارگرا مؤثرترین سبک است و همه ی ابعاد فضای سازمانی را ارتقا می دهد. به طور واضح تر می توان گفت که رهبری مقتدر، رهبری الهام بخش است. ممکن است سبک اقتدارگرا سبک قدرتمندی باشد ولی با این حال در هر موقعیتی تأثیرگذار نیست، به طور مثال هنگامی که رهبر با گروهی از متخصصانی کار می کند که از وی مجرب تر هستند اثربخشی این سبک کاهش می یابد. محدودیت دیگر این سبک این است که اگر مدیری تلاش کند مقتدر باشد مغرور و از خودراضی می شود و ممکن است به مرور زمان روحیه ی تساوی طلبانه را در سازمان تضعیف کند. در عوض هنگامی که کسب و کاری از کنترل خارج شده است این سبک بسیار خوب جواب می دهد.

۴- رهبران مستبد Coercive Leadership :

این سبک از رویکرد «من هر چه می گویم انجام بده» پیروی می کند. در این سبک، انعطاف پذیری و همکاری در سازمان به کمترین حالت ممکن می رسد. مدیر با زورگویی و تحقیر افراد زیردستش و با فریاد زدن، نارضایتی اش را برای انجام کوچکترین اشتباه اعلام می کند و فضایی از ترس و اختناق در سازمان به وجود می آورد. نوع رفتار رهبر و ساختار تصمیم گیری افراطی آن باعث می شود که ایده های جدید در نطفه خفه شوند. افراد احساس می کنند که به آنها بی احترامی شده و حس مسئولیت پذیری در آنها از بین می رود. کسانی که نمی توانند بر اساس توانایی ها و ایده های خودشان عمل کنند حس تعلق و وفاداری به سازمان را از دست می دهند و گاهی اوقات حتی از شرکت بیزار می شوند.

رهبری استبدادی بر نظام انگیزش سازمان نیز اثر مخربی دارد. اصولاً پول باعث انگیزش کارکنان با عملکرد بالا نمی شود. آنها به دنبال احساس رضایت و غرور از کاری هستند که خوب انجام داده اند در حالی که سبک استبدادی چنین احساس غروری را از بین می برد. با توجه به اثری که این سبک بر فضای سازمان دارد به راحتی می توان پی برد که از میان همه ی سبک های رهبری، در بسیاری از موقعیت ها، سبک استبدادی کم اثر ترین است. البته پژوهش ها چند مورد خاص را نشان داده که سبک استبدادی به طور عالی عمل کرده است. این سبک در وضعیت هایی که نیاز به سرعت عمل در تصمیم گیری و اجرا وجود دارد و در شرایط بحرانی کسب و کار و یا موارد اضطراری مثل زلزله یا آتش سوزی همواره مناسب است. این سبک همچنین برای کارکنان دردسرسازی که سایر روش ها روی آنها اثر نکرده است هم می تواند نتیجه بخش باشد. سبک استبدادی باید با احتیاط بسیار و فقط در موقعیت های معدودی به کار رود که استفاده از آن کاملاً ضروری به نظر می رسد. ولی در اکثر مواقع این سبک رهبری مانع انعطاف پذیری سازمان و کاهش انگیزه کارمندان می شود.

۵- رهبران پیشتاز Pacesetting Leaders :

سبک پیشتاز هم مانند سبک استبدادی در فهرست سبک های رهبری جای دارد ولی بهتر است که از این سبک به ندرت استفاده شود. البته نباید فراموش کنیم که این سبک مبانی نظری بسیار قابل ستایشی دارد.

رهبر پیشتاز استاندارد های عملکرد بسیار بالایی را تعیین می کند و خود نمونه ی بارزی برای آنهاست. او در انجام دادن بهتر و سریع تر کارها وسواس دارد و از اطرافیانش هم همین را می خواهد. او به سرعت روی کسانی دست می گذارد که عملکرد ضعیفی دارند و از آنها تقاضای تلاش بیشتری می کند و اگر تلاششان را بیشتر نکنند آنها را با افرادی جایگزین می کند که می توانند بیشتر تلاش کنند. ممکن است فکر کنید چنین روشی به نتایج بهتری منجر می شود ولی تحقیقات نشان داده که لزوماً این گونه نیست. این روش بر کارکنانی تأثیر مثبت دارد که خود انگیزخته، بسیار شایسته و ماهر هستند ولی بسیاری از کارکنان احساس می کنند که توان پاسخگویی به تقاضا های رهبر برای رسیدن به تعالی را ندارند و از گرایش وی برای تسلط بر اوضاع بیزارند. در واقع سبک پیشتاز گاهی اوقات فضای سازمانی را تخریب می کند. رهبر پیشتاز هیچ بازخوردی در مورد نحوه ی کار افراد ارائه نمی دهد یا وقتی که احساس می کند در کاری اشکالی وجود دارد خودش زمام امور را در دست گرفته و مدیریت ذره بینی را در پیش می گیرد. در این فضا کارمندان احساس می کنند که زیر بار انتظارات رهبر برای بهبود عملکرد درمانده شده اند و روحیه ی خود را از دست می دهند.

۶- رهبران پرورش دهنده Coaching Leaders :

رهبران در این سبک به کارمندان کمک می کنند تا نقاط قوت و ضعف خود را بشناسند و آنها را به اهداف و آرزوهای شخصی و شغلی شان متصل کنند. آنها کارمندان را تشویق می کنند که اهداف توسعه ی بلند مدتی را برای خودشان مشخص کرده و نقشه ای برای دستیابی به آنها ترسیم کنند. رهبران پرورش دهنده در تفویض اختیار عالی عمل می کنند. آنها به کارمندان مسئولیت های چالش برانگیزی می دهند حتی اگر این کار باعث شود که کارها کندتر از حد معمول پیش روند. به عبارت دیگر این رهبران شکست کوتاه مدت را در صورتی تحمل خواهند کرد که به یادگیری بلندمدت کمک کند. با توجه به اعتمادی که رهبر به کارمندان تزریق می-کند این سبک در پرورش تعهد و وفاداری کارمندان هم مفید واقع خواهد شد. نتایج پژوهش ها حاکی از آن است که از بین این شش سبک، سبک پرورش دهنده کمتر از سایر سبک ها استفاده می شود چرا که بسیاری از مدیران اجرایی معتقدند که در این شرایط پرتلاطم اقتصادی فرصت زیادی برای آموزش افراد و کمک به رشد آنها ندارند و انتظار دارند که خود کارمند، مهارتهای لازم را برای ایفای مؤثر شغل داشته باشد و یا اینکه به تنهایی در جهت بهبود و توسعه مهارتهایش تلاش کند. سبک پرورش دهنده در بسیاری از موقعیت های کاری به خوبی عمل می-کند ولی به شرط آن که افراد و کارمندان هم مایل به استفاده از این سبک باشند و در برابر یادگیری و تغییر شیوه های خود مقاومت نکنند علاوه بر اینکه رهبر هم باید تخصص لازم را برای کمک به پیشرفت کارمندان داشته باشد.

رهبران اثر بخش از چه سبکی استفاده می کنند؟

بسیاری از پژوهش ها نشان داده اند که هر چه رهبر سبک های بیشتری را به کار گیرد نتایج بهتری کسب می کند. رهبرانی که در استفاده از حداقل چهار سبک اقتدارگرا، مشارکتی، رابطه جو و پرورش دهنده مهارت دارند و به اقتضای شرایط، فرهنگ سازمان و توانایی های کارمندان سبک رهبری خود را تغییر می دهند، بیشترین اثربخشی و موفقیت شغلی را دارند. در بین این شش سبک، سبک مستبد و سبک پیشتاز کمترین اثرگذاری و سبک اقتدارگرا بیشترین اثر مثبت را بر رشد و موفقیت سازمان دارند.

البته رهبران اندکی هستند که همه شش سبک را در مجموعه سبک های رهبری خود دارند و حتی تعداد کمتری می دانند که چه موقع و چگونه از آنها استفاده کنند. دو راهکار زیر می تواند برای رهبران راهگشا باشد:

۱. رهبر می تواند گروهی متشکل از کسانی بسازد که دارای مهارت لازم در سایر سبک های رهبری (که خود او فاقد آنهاست) می باشند و در شرایط لازم از توانایی های آنها استفاده نماید.

۲. روش دیگری که بیشتر توصیه می شود این است که رهبران با دقت توانایی ها و سبک رهبری خودشان را تحلیل کنند و تشخیص دهند که فاقد کدام سبک رهبری هستند و سپس با پشتکار زیاد توانایی خود را در این سبک ها بهبود و توسعه دهند.

منابع و ماخذ:

۱- کالینز، جیمز. (۱۳۹۲). از خوب به عالی: چرا برخی از شرکت ها جهش می کنند و برخی دیگر خیر. ترجمه ناهید سپهرپور. تهران: آوین

۲- رضائیان، علی (۱۳۹۵). مبانی سازمان و مدیریت. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)

3-Gönül Kaya Özbağ (2016). The Role of Personality in Leadership: Five Factor Personality Traits and Ethical Leadership. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 235-242

4-Goleman, Daniel (2001). The emotional intelligence workplace, San Francisco, Jossey- Bass

سید هادی ابراهیمی / عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه
فردوسی مشهد
شبنم روشندل / دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه نشخوار کنندگان
دانشگاه فردوسی مشهد

های غیر فیبری و پروتئین خام گردید و برعکس اجزای دیگری چون فیبر نامحلول در شوینده خنثی و اسیدی، پتاسیم، ید، کلسیم، منیزیم، خاکستر، منگنز و سدیم در خوراک باقیمانده، غلظت بیشتری نشان دادند و ترکیب فسفر و مس نیز تحت تاثیر قرار نگرفت.

اگر خصلت سخاوتمندانه شما به عنوان یک دامدار باعث می گردد از حضور پرندگان در انبار دان گاوداری بیمناک نباشید و تاکنون نیز حضور این میهمانان بر سر سفره سخاوت شما مشکل و بیماری خاصی را ایجاد نکرده است، باید آگاه باشید مادامی که از خودتان میبخشید، نتیجه صرفاً خسران مادی شماست، اما اگر این برداشت از سفره گاوهای شیری و کنسانتره موجود در خوراک مخلوط باشد، ترکیب مواد مغذی جیره مخلوط تغییر معنی داری می کند که در این صورت مالک آن یعنی گاوهای شیری متحمل خسارت و سوء تغذیه می شوند. مقاله در پیش رو خلاصه ای ترویجی از یک مقاله علمی است که در سال ۲۰۱۸ در همین خصوص در نشریه معتبر *Journal of Dairy Science* به چاپ رسیده و نتایج علمی حاصله می تواند مورد توجه دامداران و تولید کنندگان خوراک دام صنعتی قرار گیرد.

مشاهدات میدانی از یک گله گاو شیری ۲۷۰۰ رأسی (که تعداد ۱۴۰۰ رأس از آن دوشا بودند) در ایالت کولورادو در آمریکا نشان داد در فصل زمستان روزانه ۵۰۰۰ تا ۱۵۰۰۰ سار اروپایی (*European starlings: Sturnus vulgaris*) در گاوداری حضور پیدا کرده و از بخش های قابل استفاده خوراک مخلوط برای تغذیه استفاده می کنند. به منظور بررسی تاثیر این گونه از پرندگان تعداد ۵۰ عدد از آنها با استفاده از تله به شکل زنده شکار و برای انجام آزمایش در قفس (۵ عدد در هر قفس) نگهداری شدند. برای تغذیه پرندگان از جیره مخلوط تهیه شده برای گاوهای شیرده در اواخر شیردهی استفاده شد و روزانه مقدار یک کیلوگرم از این خوراک مخلوط در داخل هر کدام از قفس ها گذاشته می شد. پس از مدت ۲۴ ساعت مقدار خوراک مصرفی هر قفس از طریق اندازه گیری مقدار جیره مخلوط باقی مانده محاسبه می گردید. ترکیب شیمیایی جیره کامل تغذیه شده و باقی مانده آن نیز برای بررسی میزان افت در ترکیب شیمیایی اندازه گیری می شد. علاوه بر آزمایش فوق ، به منظور بررسی اولویت انتخاب پرندگان اجزای جیره مخلوط با همان نسبت به شکل جداگانه در اختیار تعدادی از پرندگان قرار داده میشد و درصد استفاده از هر کدام ارزیابی شد. ضمناً در آزمایش دیگری میزان کنسانتره پلت مصرفی توسط این گونه از پرندگان از طریق تغذیه آنها با کنسانتره هایی که قطر پلت در آنها ۲/۲۲ ، ۱/۹۱ ، ۱/۲۷ ، ۰/۹۵ ، ۰/۵۵ و ۰/۳۹ سانتی متر بود، نیز اندازه گیری گردید.

جدول ۱ ترکیب شیمیایی خوراک مخلوط اولیه و باقی مانده مصرف نشده توسط سارها را نشان می دهد. همانطور که ملاحظه میشود تغذیه ۲۴ ساعته این پرندگان با خوراک مخلوط گاوهای شیرده موجب گردید اکثر مواد مغذی در خوراک باقی مانده نسبت به آنچه در اختیارشان قرار داده شده بود دچار تغییر معنی داری شوند. استفاده پرندگان از جیره مخلوط موجب کاهش معنی دار اجزای انرژی، فیبر خام، نشاسته، کربوهیدرات

خوراک دام و طیور

ممتازدانه

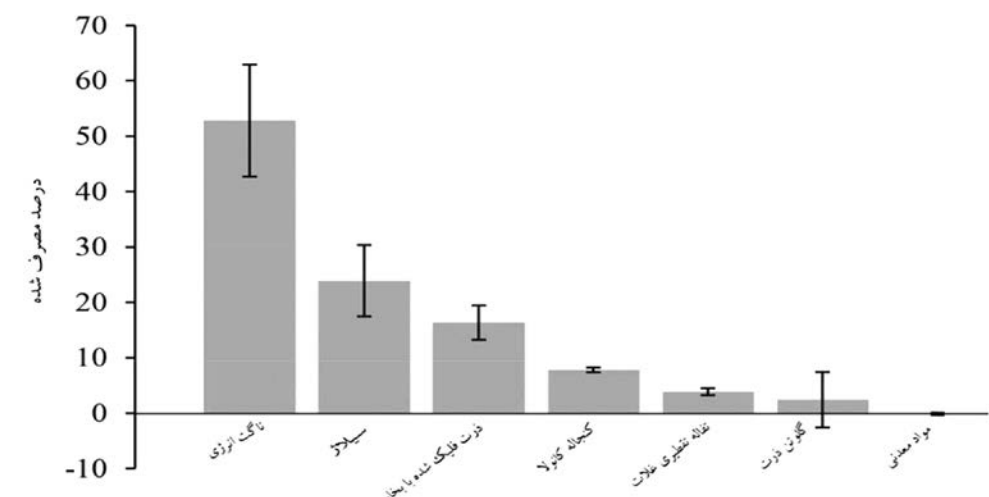
خراسان رضوی/قوچان/شهرک صنعتی شماره ۱/کوشش ۴

تلفن کارخانه : ۰۵۱-۴۷۲۱۵۵۵۷

فکس : ۰۵۱-۴۷۲۱۵۵۶۰

ایمیل : Momtazdane@gmail.com

سایت : WWW.MOMTAZDANEH.COM

شکل ۱: درصد مصرف اجزای جیره مخلوط گاوهای شیرده توسط سارها

نتایج فوق نشان می‌دهد پرندگان با رویکردی انتخابی اجزای جیره مخلوط گاوهای شیرده را با اولویت بخش انرژی مورد استفاده قرار می‌دهند، به گونه‌ای که ترکیب جیره کامل باقیمانده گاو، از آنچه فورموله شده است متفاوت می‌گردد.

در آزمایش دیگری، تاثیر اندازه پلت بر مصرف آن توسط این گونه از پرندگان بررسی شد. جدول ۲ نشان می‌دهد پلت‌های با قطر بالاتر از ۱/۲۷ سانتی متر به میزان بسیار کمتری از پلت‌های با ضخامت کمتر به وسیله پرندگان مصرف شده بودند و وقتی قطر پلت به حدود ۴ میلی متر تقلیل یافته بود بالغ بر ۵۰ درصد آن توسط پرندگان مصرف شده بود. بنابراین ضمن تاثیر پلت کردن بر کاهش احتمال مصرف کنسانتره به وسیله ی پرندگان باید به قطر آن نیز برای جلوگیری از مصرف آن توسط پرندگان توجه داشت.

به طور کلی نتایج حاصله از این مطالعه نشان داد که تاثیر منفی استفاده پرندگان از خوراک کامل علوه بر افت وزنی خوراک باعث تغییر ترکیب آن می‌شود که می‌تواند بر عملکرد گاوهای شیرده و تولید شیر تاثیر گذار باشد. علاوه بر این مطالعه فعلی نشان داد کنسانتره پلت با قطر مناسب (حداقل یک سانتی متر) می‌تواند موجب مصرف ناچیز (حدود ۶ درصد) کنسانتره توسط پرندگان گردد. دامداران باید در محاسبه قیمت تمام شده تولید خوراک در دامداری به چنین افت‌هایی که ناشی از پلت نشدن خوراک تهیه شده در دامداری است توجه داشته باشند.

جدول ۲: ارزیابی خوراک پلت به عنوان یک عامل بازدارنده برای مصرف خوراک حیوانات اهلی توسط سارها

قطر پلت (سانتی متر)	خوراک داده شده (گرم)	خوراک مصرف شده (گرم) ^۱
۲/۲۲	۱۵۰	۶/۲۵
۱/۹۱	۱۵۰	۶/۰۸
۱/۲۷	۱۵۰	۵/۶۲
۰/۹۵	۱۵۰	۱۶/۸۲
۰/۵۵	۱۵۰	۷۵/۱۴
۰/۳۰	۱۵۰	۸۰/۴۵

^۱ میانگین مصرف (در هر قفس برای هر تیمار) را نشان می‌دهد و هر قفس شامل ۲ سار بود

shebrahimi@um.ac.ir

Reference

Carlson, J.C., R.S. Stahl, S.T. DeLiberto, J.J. Wagner, T.E. Engle, R.M. Engeman, C.S. Olson, J.W. Ellis, and S.J. Werner. 2018. Nutritional depletion of total mixed rations by European starlings: Projected effects on dairy cow performance and potential intervention strategies to mitigate damage. *J. Dairy Sci.* 101:1777-1784. doi:10.3168/jds.2017-12858

مکمل دامی به‌دام

ویژه کارخانجات خوراک دام دارای ویتامین A پوشش دار

به سفارش شرکت تعاونی کارخانجات
خوراک دام و طیور خراسان رضوی

برای اولین بار
در ایران

مکمل غذایی بافیری به‌دام

محصولی بومی و سازگار با شرایط تغذیه ای و آب و هوایی ایران
و راه حل مطمئن جهت مقابله با مشکلات موجود در دامداریها

تولید بالاتر / مشکلات کمتر / بهره وری بیشتر

- جایگزین مناسب برای جوش شیرین
- افزایش تولید و بهبود کیفیت شیر
- افزایش میزان چربی شیر
- کاهش بیماریهای سم و مقابله با استرس گرمایی
- کاهش عوارض متابولیکی مانند اسیدوز و نفخ
- کاهش اسهال و نفخ در گوساله ها و جوانه ها
- افزایش قوام مدفوع و کاهش دانه های شکسته در آن
- جذب انواع سموم قارچی و پیشگیری از سقط جنین تغذیه ای
- افزایش ماندگاری دام در گله و کاهش هزینه دارویی و دامپزشکی

مشاوره فنی و فروش شرکت

دکتر مهدی صدیقی ۰۹۱۵۱۱۲۵۸۶۳

آدرس دفتر و کارخانه: مشهد / کیلومتر ۵ جاده قوچان

تلفن: ۰۵۱-۳۶۵۱۴۳۱۵-۳۶۵۴۳۱۴

Email: info@behdamroshd.com

امیر عطار / متخصص تغذیه طیور

کنترل زمان و دما در تولید خوراک عاری از آلودگی

در صنعت خوراک، برای تولید خوراک سالم و بهداشتی از حرارت بالا استفاده می شود. تمیز بودن قطعات دستگاه، مدت فرآیند سازی، دما و رطوبت پایین، موارد اصلی برای تولید خوراک های سالم هستند. چگونه این فاکتورها با خوراک های بدون آلودگی ارتباط پیدا می کند؟ طبق گزارشات انجمن سلامت جهانی (*WHO*) بیماری هایی مثل سالمونلا نسبت به آنتی بیوتیک مقاوم خواهند شد. اولین مرحله برای جلوگیری از گسترش بیماری ها، استفاده از استانداردهای میکروبیولوژی برای خوراک است. در تولید خوراک، سیستم های تضمین کیفیت، مانند HACCP یا سیستم های مدیریتی خاص، توسط انجمن تدوین شده است. در شروع تولید، از اختلاط مواد بجا مانده با مواد جدید، باید جلوگیری کرد. این مسئله مانع از گسترش آلودگی به بچ های دیگر خواهد شد. مهمترین مسئله در ساخت خوراک، از بین بردن سالمونلا است که در زمان فرآوری خوراک، تخریب یا غیر فعال شده و سایر باکتری های مضر نیز از بین خواهند رفت.

سالمونلا

حضور سالمونلا در یک بخش از دستگاه، به سایر قسمت های دیگر نیز سرایت خواهد کرد. جدول ۱ حضور سالمونلا در بخش های مختلف دستگاه تولید خوراک را نشان داده است. بیشترین امکان آلودگی، زمانی اتفاق می افتد که خوراک در تماس با محیط قرار داشته باشد. بخش هایی از دستگاه که رطوبت و دمای مناسب برای رشد میکروب را داشته باشد، بیشترین تکثیر و آلودگی را خواهند داشت، بنابراین با شناسایی این مناطق می توان راهکارهای مناسبی اتخاذ نمود. در ادامه به چند روش جلوگیری از آلودگی در فرآوری خوراک خواهیم پرداخت.

اسیدها

انجمن های اروپایی دستورالعمل هایی را برای استفاده مواد شیمیایی در خوراک حیوانات منتشر کرده اند. در این دستورالعمل ها، به تمام افزودنی های خوراکی مجاز در خوراک حیوان اشاره شده است. در برخی موارد، برای جلوگیری از انتقال آلودگی اجزای خوراکی به فرمول، از فرمالدهید استفاده می شود اما در دز مصرف آن باید دقت نمود چرا که در غلظت های خاصی موجب سرطان در انسان می گردد.

سایر افزودنی های خوراکی مانند اسید فرمیک و اسید پروپیونیک در خوراک حیوانات مجاز بوده و بطور معمول استفاده می شوند. با وجود اینکه استفاده از افزودنی های شیمیایی (بدون استفاده از حرارت) آلودگی سالمونلایی را کاهش داده، اما بسیاری از میکروارگانیسم ها نسبت به اسیدها و سایر افزودنی های شیمیایی مقاوم بوده و از بین نمی روند.

از فواید استفاده از مواد شیمیایی بر علیه سالمونلا، عدم اختلاط دوباره خوراک در زمان جابجایی و از معایب آن افزایش هزینه در هر تن خوراک می باشد. در فرآوری خوراک با مواد شیمیایی باید از تجهیزاتی استفاده نمود که نسبت به اسید مقاوم هستند. به دلیل مزه و بوی خاصی که اسیدها در خوراک ایجاد می کنند، حیوان از خوردن آن امتناع کرده و کاهش مصرف خوراک مشاهده می گردد. واکسیناسیون بر علیه سالمونلا نیز راهکار دیگری است که افزایش هزینه های کارگری را به دنبال خواهد داشت.

اعمال حرارت

پلت کردن، اکستروژن و سایر فراوری های حرارتی خطر آلودگی میکروبی مثل سالمونلا در خوراک را کاهش می دهند. مطالعاتی در زمینه نابودی سالمونلا در تولید پلت گزارش شده که خلاصه نتایج آن را در جدول ۲ و ۳ مشاهده می کنید. کاهش سالمونلا در خوراک های پلت بستگی به زمان در معرض قرار گرفتن خوراک در برابر حرارت، دما و میزان رطوبت خوراک دارد.

جدول ۲- اثر دمای پلت بر میزان انتروباکتریاسه در خوراک			
دما (سانتی گراد)	نمونه ها	انتروباکتریاسه(log10 cfu/g)	سالمونلا
کمتر از ۶۰	۱۸	۳/۳	۱
۶۵-۶۰	۱۷	۳/۴	۱
۷۰-۶۵	۳۳	۳	۰
۷۵-۷۰	۴۴	۲/۵	۱
۸۰-۷۵	۳۴	۱/۷	۰
بیشتر از ۸۰	۲۴	۱/۱	۰

پیشرفت های اخیر

پیشرفت های زیادی در تجهیزات ساخت خوراک صورت گرفته که کنترل حرارت را برای تولید کننده خوراک بهتر کرده است. نتایج تحقیقات نشان داده، فرآوری به شکل اکسپند کردن، میزان تولید و عملکرد حیوان را بهبود می دهد. فرآوری باید در دما و فشار مناسب انجام شود. به نظر

جدول ۱ - آلودگی سالمونلا در نمونه گیری از قسمت های مختلف

بخش های مختلف	درصد آلودگی
دانه غلات	۳
محصولات فرعی	۴
پروتئین حیوانی	۶۷
بچ میکسر	۶۹
کاندیشنر	۳۲
دای	۴
کولر	۷
خوراک تولید شده	۱۳
وسایل جابجایی	۱۳
مزرعه	۱۹

می رسد دمای ۱۳۰ درجه سانتی گراد و فشار ۳۹/۵ اتمسفر در کاندیشنینگ، زیاد است. مدت در معرض قرار گرفتن مواد در این شرایط نیز حدود ۴ تا ۶ ثانیه در نظرگرفته می شود. عمل کاندیشنینگ در فرآیند اکسپند کردن احتمال تخریب حرارتی باکتری ها در خوراک را افزایش می دهد. اگر چه افزایش دمای دای اکسپندر، مقدار سالمونلا را کاهش داده اما میکروار گانیسم های زیادی وجود دارند که نسبت به حرارت مقاوم بوده و حتی با وجود حرارت زیاد اکسپندر، از بین نمی روند.

جدول۳- اثر زمان، دما و رطوبت بر کاهش سالمونلا در خوراک

دما (سانتی گراد)	زمان (ثانیه)	درصدکاهش در سطوح مختلف رطوبت		۱۵ درصد
		۵ درصد	۱۰ درصد	
۷۱/۱	۲۰	۶۸/۲۲	۸۳/۴۴	۹۰/۰۶
	۴۰	۷۳/۵۰	۸۶/۳۵	۹۷/۴۳
	۸۰	۸۳/۵۷	۹۰/۸۰	۹۹/۷۰
۷۶/۶	۲۰	۸۷/۳۶	۹۲/۶۳	۹۸/۲۴
	۴۰	۸۰/۹۳	۹۶/۹۱	۹۸/۹۱
	۸۰	۹۱/۶۱	۹۳/۴۹	۹۹/۷۳
۸۲/۲	۲۰	۷۹/۹۲	۹۸/۰۹	۹۹/۸۰
	۴۰	۸۹/۱۴	۹۹/۰۲	۹۹/۹۹
	۸۰	۹۱/۶۲	۹۹/۱۲	۹۹/۹۸

خوراک اکسپند شده برای مصرف حیوان بهتر است

بطور خلاصه می توان گفت اکسپندر متعلق به آن دسته تجهیزاتی است که انرژی زیادی برای تولید خوراک مصرف می کند (تقریباً ۱۰ تا ۱۸ کیلووات در ساعت در تن). مدت آمیختگی اجزای خوراکی در این فرآیند تقریباً ۴ تا ۱۵ ثانیه است. با افزایش دمای محصول (۲ درجه سانتی گراد در هر کیلووات ساعت در تن)، دمای کل به ۱۱۰ تا ۱۲۵ درجه سانتی گراد رسیده و موجب پلاستیسیته شدن مواد می گردد. خوراک هایی که بصورت نرم آسیاب شده بودند آلودگی سالمونلایی بیشتری نسبت به خوراک های درشت داشتند. در آزمایشی مشاهده شد که استفاده از درجات مختلف حرارت در غلات، اختلاف معنی داری در درصد حضور سالمونلا ایجاد نکرد.

فراوری های گرمایی (هیدروترمال)

پیشرفت های جدیدی در بخش فرآوری گرمایی صورت گرفته که علاوه بر کنترل شیوع میکروبی، موجب بهبود کیفیت خوراک می گردد. یکی از این تجهیزات کامپکتور است. این وسیله جایگزینی برای کاندیشنر در دستگاه پلت محسوب می گردد.

مخزن کاندیشنینگ دارای مجموعه ای از غلطک ها و دو حلقه شکل است که همزمان کار کرده و با اعمال فشار مواد را به داخل منافذ باریک هدایت می کنند. عمل کامپکتور در فشار اتمسفر و دمای معمولی انجام می شود و گزاریشی که نشان دهنده اثر این نوع فرآوری بر کنترل میکروبی باشد یافت نشده است. در فرآیند هایی که از حرارت بالا استفاده می کنند، سطح ویتامین و پروتئین های خوراک بطور قابل توجهی کاهش می یابد؛ بخصوص خوراک های اکسپند شده برای طیور، مشکلات زیادی برای پرنده ایجاد می نماید. این خوراک موجب اسهال در پرنده شده و درصد تخم مرغ با پوسته های کثیف را افزایش خواهد داد. استفاده از پری کامپکتور اکسپندر درصد تخم مرغ های کثیف را افزایش می دهد. در خوراک های حاوی چربی زیاد، استفاده از اکسپندر پری کامپکتور کیفیت پلت را بهبود می دهد، اما به دلایل زیر این وسیله انتخاب مناسبی نیست:

✱ ویتامین و پروتئین در اثر افزایش دما (۱۱۰ تا ۱۲۵ درجه سانتی گراد) از بین خواهد رفت.

✱ مقدار مصرف انرژی در آن بین ۱۰ تا ۱۸ کیلووات ساعت در تن است.

✱ هزینه عملیات به دلیل لزوم استفاده از محافظ در ماریپچ ها، مخازن، و محل توقف ناگهانی بالا است.

✱ هزینه های نگهداری به دلیل حساسیت قطعات استیل بالا است.

✱ کنترل و جابجایی این سیستم معمولاً مشکل است.

تجهیزاتی مثل دستگاه های متراکم کننده پلت برای پالایش خوراک های پلت شده وجود دارد. در این تجهیزات مواد از زمان ورود به مخزن کاندیشنینگ تا عبور از دای تحت فشار قرار می گیرند. فشار در ماشین زیاد نیست (حداکثر ۵/۰ اتمسفر). فشار زیاد، دما را به بیش از ۱۰۰ درجه سانتی گراد می رساند که موجب از بین رفتن میکروب ها و بهبود کیفیت پلت و راندمان مصرف انرژی خواهد شد.

فرآیندهای گرمایی، با افزودن یا بدون افزودن مواد شیمیایی، استراتژی های زیر را به دنبال دارد:

✱ صرف زمان زیاد در کاندیشنینگ، حرارت زیاد

✱ استریل شدن مواد با افزایش زمان ماندگاری و دما

✱ حفاظت حرارتی/ کاندشنینگ دوبل

✱ پاستوریزاسیون با استفاده از کاندیشنینگ بدون هوا

✱ انباشتگی به دنبال فشرده سازی مواد

✱ فرآوری بصورت اکسپندر

✱ فرآوری بصورت اکسترودر

✱ هایژنایزر

سوپر کاندیشنر

به دلیل معایب اکسپندر و سایر سیستم ها، به جای پری کامپکتور-اکسپندر، سوپر کاندیشنر از نوع هایژنایزر معرفی شده است. این هایژنایزر با استفاده از حرارت، مواد را کاندیشن و در عین حال از هرگونه مواد آلوده پاک خواهد کرد. در این فرآیند سازی دمای خاص برای مدت ماندگاری مشخصی در نظر گرفته می شود. در این سیستم استراتژی *first-in* و *first-out*جریان دارد. این دستگاه نیز باید تمیز گردد. هر خوراکی زمان ماندگاری خاصی نیاز دارد؛ اما معمولاً دامنه ۲ تا ۴ دقیقه و دمای ۸۳ تا ۸۵ درجه سانتی گراد در نظر گرفته می شود. بهترین دما و زمان ماندگاری برای از بین رفتن سالمونلا ۴ دقیقه و دمای ۸۵ درجه سانتی گراد گزارش شده است.

محفظه بخار، دمای سیستم را حفظ می کند. رطوبت اضافه شده توسط بخار توسط ذرات خوراکی جذب شده و ژلاتیناسیون نشاسته و تخریب پروتئین در خوراک اتفاق خواهد افتاد. عایق بندی قسمت های داغ دستگاه لازم است. فیلتر کردن هوای سرد از آلودگی جلوگیری خواهد نمود.

زمان ماندگاری طولانی همراه با استراتژی *firs-in* و *first-out*منجر به بهتر شدن پاستوریزاسیون خوراک می گردد. پرنده سالم تر، احتمال پوسته کثیف کمتر شده و ایمنی بر علیه سالمونلا در خوراک افزایش خواهد یافت. فواید هایژنایزر عبارتند از :

✱ حفظ ویتامین های موجود بعد از اعمال تیمارهای حرارتی

✱ از بین رفتن باکتری به دنبال پاستوریزاسیون

✱ بهبود جذاب آب و ژلاتیناسیون نشاسته در فرمولاسیون خوراک و بهبود ضریب تبدیل خوراک

✱ بهبود عملکرد دستگاه پلت به دلیل افزودن رطوبت بیشتر توسط بخار (بیشتر از ۵ درصد) و بهبود کیفیت پلت و عمر بیشتر دای

✱ مصرف انرژی کمتر (۲/۲ کیلووات برای محر که هایژنایزر)

Reference

Ziggers. D. Time and temperature control feed hygiene. 2001. Fed Tech

Chitika Bainer

چیتیکا بایندر

(توکسین بایندر - پلت بایندر)

اولین و تنها دارنده مجوز تخصصی
در زمینه ی تولید بنتونیت های
فراوری شده در ایران

به علت فرآوری منحصر به فرد
جاذب توکسین ها و مواد
ضد تغذیه ای و فاقد
عناصر سنگین میباشد

کاهنده خاکه پلت و پرت دان
افزاینده PDI پلت

تهران: ابتدای آیت الله کاشانی

تلفن: ۰۲۱-۴۷۶۳۱۸۱۸ - ۰۹۱۲۸۹۱۹۵۱۲

مشهد: بزرگراه آسیایی آزادی ۹۱

تلفکس: ۰۵۱-۳۶۶۷۲۱۴۲-۳

سمنان: شهرک صنعتی اعلا

WWW.PTM-CO.COM

Goldfeather.company@yahoo.com

● نشانی کارخانه:

قوچان، کیلومتر ۱۷ جاده مشهد

شهرک صنعتی شماره ۲

تلفن: ۳-۴۷۲۳۹۴۸۲ (۰۵۱)

همراه: ۸-۰۹۱۵۲۰۱۴۰۶۷

گروه تولیدی

یادگار

- ✓ بهره گیری از متخصصان تغذیه دام و طیور
- ✓ تکنولوژی روز در زمینه تولید خوراک آماده
- ✓ کشتارگاه صنعتی طیور
- ✓ مجهز به آزمایشگاه کنترل کیفی
- ✓ واحد تحقیق و توسعه آکادمیک

www.yadegar.co

لیلا زرتاش / متخصص تغذیه طیور

گیاهان دارویی و فیتوژنیک ها (قسمت دوم)

صنعت دام و طیور کشور جهت پاسخگویی به نیازهای روزافزون جوامع بشری به منابع پروتئین حیوانی دارای رشد چشمگیری بوده است. نگهداری صنعتی دام و طیور در ابعاد وسیع و به صورت فشرده، امکان بروز بیماریها را افزایش داده که جهت کاهش میزان وقوع این بیماریها و نیز کمک به افزایش رشد و بهبود صفات تولیدی از مواد شیمیایی مختلف از جمله آنتی بیوتیکها در واحدهای پرورش دام و طیور استفاده میشود که امروزه استفاده از آنتی بیوتیکهای محرک رشد به دلیل احتمال بروز مقاومت باکتریایی و همچنین انتقال از طریق فراورده های تولیدی به مصرف کنندگان با محدودیت مواجه شده است. گیاهان دارویی با اثرات ضد میکروبی و همچنین کاهش دهنده لیپیدهای سرمی به عنوان جایگزین های مناسبی برای آنتی بیوتیکها مطرح شده اند. استفاده از آنتی بیوتیکهای محرک رشد طیور از سال ۲۰۰۶ در اتحادیه اروپا، ممنوع شده و افزایش نگرانی های عمومی در رابطه با بقایای آنتی بیوتیکی، محدودیت فزاینده، استفاده از این ترکیبات در سراسر جهان را به دنبال داشته است بنابراین روش های جایگزین برای بهبود عملکرد حیوانات، مخصوصاً پرورش خوک و طیور مورد ارزیابی قرار گرفتند. در برخی از کشورها از قبیل آمریکا که هنوز استفاده از آنتی بیوتیک به عنوان محرک رشد قانونی می باشد خطر افزایش پاتوژن های مقاوم به آنتی بیوتیک و رضایتمندی مشتریان در باب مقاومت آنتی بیوتیکی منتج به بکارگیری پیشنهاداتی برای کاهش آنتی بیوتیک های محرک رشد در حیوانات شده است. برای تولید طیور بصورت ارگانیک، وزارت کشاورزی آمریکا برای جلوگیری از بیماری و یا محرک رشد، اجازه استفاده از آنتی بیوتیک را نداده است. به این علت، تولید کنندگان طیور ارگانیک نیازمند جایگزین های غیر آنتی بیوتیک برای جلوگیری از بیماری و بهبود عملکرد پرندگان می باشند.

به علت اهمیت بازده اقتصادی در پرورش جوجه های گوشتی و با در نظر گرفتن این نکته که ممنوعیت بهره برداری از آنتی بیوتیک باعث کاهش تولید و بازده خوراک میشود. اخیراً جهت به حداکثر رساندن تولید و کیفیت محصولات دامی و طیوری و پیشگیری یا درمان برخی بیماریها از مشتقات گیاهان دارویی (فیتوبیوتیک ها) از قبیل علفها، عطرمایه ها و چاشنی های گیاهی برای رسیدن به اهداف فوق پیشنهاد شده است. گیاهان دارویی از سالهای گذشته برای درمان بیماریها در انسان مورد استفاده قرار گرفته و حتی امروزه نیز علیرغم پیشرفتهای علمی و صنعتی، منشأ بسیاری از داروها، گیاهان هستند زیرا به دلیل ماهیت چربی دوست روغن های مؤثره موجود در برخی گیاهان دارویی، این ترکیبات میتوانند به طور کامل در ساختار غشایی باکتریها به خصوص باکتری گرم منفی اختلال ایجاد نمایند و حتی برخی روغن های مؤثره موجود در عطرمایه ها دارای خاصیت تحریک کنندگی دستگاه گوارش، افزایش تولید آنزیمهای گوارشی، بهبود استفاده از محصولات هضمی و پاسخ ایمنی بدن میباشند. در بسیاری از مطالعات به بررسی گیاهان که بصورت سنتی به عنوان افزودنی خوراک انسانی استفاده شده است پرداخت اند. اغلب اثرات سودمند گیاهان و عصاره های گیاهی مرتبط با اجزای سلامتی آن که شامل آنتی اکسیدان و محرک آنزیم های هضمی درون زا است، می باشد. در مقایسه با آنتی بیوتیک های مصنوعی و یا مواد شیمیایی غیرآلی، محصولات مشتق شده از گیاهان طبیعی بوده و دارای سمیت کمتری نسبت به آنتی بوتیک هستند و معمولاً دارای اثرات باقیمانده کمتری هستند. بسیاری از این گیاهان توسط سازمان غذا و دارو به عنوان مواد ایمن شناسایی شده اند. بنابراین، این مواد جایگزین های ایده الی برای استفاده در پرورش طیور ارگانیک می باشد. اگرچه کلمه فیتوبیوتیک شامل دامنه ی وسیعی

از مواد می باشد ولی با توجه به منشأ بیولوژیکی، فرمولاسیون، خواص شیمیایی و خلوص آن به ۴ گروه تقسیم می شوند: ۱- گیاهان -۲ گیاهان دارویی -۳ روغن های ضروری -۴ التو رزین.

چندین محرک رشد و سلامتی به عنوان فیتوبیوتیک در پرورش طیور استفاده می شود. که اثر مفید آنها بر روی سلامت دستگاه گوارش در نتیجه افزایش قابلیت هضمی، تغییر ترشحات گوارشی و نگهداری و بهبود بافت شناسی دستگاه گوارش می باشد. علاوه بر این، باعث تثبیت میکروبیوم می شوند که سبب کاهش سیمیت میکروبی می شود. که در ابتدا التهاب را کاهش می دهد، سپس، تولید پروتئین (که برای تنظیم کننده های ایمنی استفاده می شدند) برای رشد اختصاص می یابند. اثرات سودمند فیتوبیوتیک ها بطور کلی مرتبط با ترین، فنول، گلیکوزید، آلکالوئید، فلاونوئید و گلیکوزینولات می باشد. به این علت، بسیاری از گیاهان بواسطه خواص ارگانولپتیکی که دارند می توانند به عنوان افزودنی به خوراک اضافه شوند.

مکانیسم عمل گیاهان دارویی

بطور کلی، گیاهان دارویی یا فیتوبیوتیک، دارای ترکیبات اولیه و ثانویه می باشند. ترکیبات اولیه آن شامل مواد مغذی اصلی است، درحالیکه ترکیبات ثانویه، شامل روغن های ضروری، ترکیبات رنگی و ترکیبات فنولیک هستند. اگرچه هنوز فعالیت آنتی باکتریایی ترکیبات فیتوبیوتیک مشخص نشده است، بعضی مکانیسم ها برای اثرات سودمند آنها پیشنهاد شده است که عبارتند از : ۱- تخریب غشای سلولی پاتوژن ها -۲ تخریب سطح سلول که بر روی آب گریزی آن تأثیر گذاشته و در نتیجه باعث تغییر در ظرفیت تخریبی آن می شود -۳ تحریک سیستم ایمنی، مخصوصاً فعال سازی لنفوسیت، ماکروفاژ و سلول های کشنده طبیعی -۴ محافظت از موکوس در برابر کلونی پاتوژن های باکتریایی -۵ تحریک رشد باکتری های مفید از قبیل لاکتوباسیل و بیفیدوباکتریا.

در بین فیتوبیوتیک ها، روغن های ضروری بخاطر خاصیت ضد باکتریایی و تحریک رشد توجه زیادی را به خود جلب کرده است. روغن های ضروری ترکیباتی هستند که حاصل تقطیر و یا عصاره گیری با حلال از گیاهان معطر و یا ادویه جات هستند بسیاری از روغن های ضروری شامل چندین ترکیب فعال بوده و که این ترکیبات فعال باعث محافظت گیاه از حشرات و باکتریها می باشند. هر ترکیب دارای مکانیسم اثر متفاوتی می باشد که می توانند با هم اثر هم کنش افزایی داشته باشند . بنابراین، مکانیسم اثر روغن های ضروری مربوط به ترکیب شیمیایی آن می باشد. برای مثال، مولوکول های آنالوگ که حاوی تیمول و کارواکرول هستند دارای خاصیت آنتی باکتریایی مشابه ای هستند اما با توجه به موقعیت گروه هیدروکسیل آنها دارای مکانیسم عمل متفاوتی می باشند. بطور مشابه، لیمونن و سیمن دارای جایگاه متفاوتی در گروه آلکیل خود هستند که باعث بازده ضد میکروبی متفاوتی می شود. همچنین به دلیل ماهیت چربی دوست روغن های مؤثره موجود در برخی گیاهان دارویی، این ترکیبات میتوانند به طور کامل در ساختار غشایی باکتریها به خصوص باکتری گرم منفی اختلال ایجاد نمایند. همچنین، محققان در چندین مطالعه نشان داده اند که برخی روغن های مؤثره موجود در عطرمایه ها دارای خاصیت تحریک کنندگی دستگاه گوارش، افزایش تولید آنزیمهای گوارشی، بهبود استفاده از محصولات هضمی و پاسخ ایمنی بدن می باشند.

گروه کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان
طیور، قوچان، زردانه دیزباد

GROUP FACTORIES OF CATTLE FEED PLANTS, POULTRY AND FISH
TOOS QUCHAN - ZARDANE DIZBAD

کارخانه خوراک دام و طیور قوچان

کارخانه خوراک دام و طیور زردانه دیزباد

کارخانه فرآورده های لبنی صمیم قوچان

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار صد متری، بین چراغچی ۲۷ و ۲۹، پلاک ۱۱۰ تلفن: ۴ - ۳۷۵۳۲۳۳۳ - ۵۱
کارخانه قوچان: کیلومتر ۵ جاده قوچان - مشهد تلفکس: ۷ - ۷۲۱۹۲۴۰ - ۵۱۴
کارخانه دیزباد: کیلومتر ۷۵ جاده مشهد - نیشابور تلفکس: ۵ - ۳۲۵۲۳۳۴۴ - ۵۱
کارخانه فرآورده های لبنی صمیم: خراسان رضوی، شهرک صنعتی شماره یک قوچان، کوشش ۱، قطعه دوم
سازمان فروش: ۴ - ۳۷۵۳۲۳۳۳ - ۵۱ صدای مشتری: ۰۹۱۲۰۲۰۹۳۸۳ کارخانه: ۹ - ۴۷۲۱۵۵۱۷ - ۵۱
WWW.TOOSQUCHAN.COM WWW.DIZBAD-CO.COM
WWW.SAMIMDAIRY.COM

(سهامی خاص)
طوس نیشابور

شرکت تولید خوراک دام و طیور
Toos Neyshabur Feed Mill Co.

دارنده نشان
استاندارد ملی ایران

آدرس کارخانه: خراسان رضوی، نیشابور، کیلومتر ۳ جاده بوژان

تلفن: ۵۱۴۲۴۱۴۴۴۶

فکس: ۵۱۴۲۴۱۴۴۴۷

همراه: ۰۹۱۵۳۵۲۶۲۱۲ / ۰۹۱۵۱۵۱۱۹۰۰

www.toosneyshabur.com
info@toosneyshabur.com

2017
TARASH ABZAR.

Nishapur Tarash Abzar Machine Making Co.

شرکت ماشین سازی تراش ابزار نیشابور

تولید کننده انواع دستگاه های پرس پلت
در ظرفیت های ۵ تن، ۱۰ تن و ۲۰ تن
ساخت، نصب و راه اندازی کامل خطوط کارخانجات
خوراک دام و طیور با جدیدترین تکنولوژی روز
سازنده دستگاه فلکر ذرت و جو

خوراک سالم ♦ غذای سالم ♦ انسان سالم
SAFE FEED ♦ SAFE FOOD

نیشابور / شهرک صنعتی خیام / بهروری ۸

تلفن تماس : ۰۵۱۴۳۲۶۶۶۴۳-۴

تلفکس : ۰۵۱۴۳۲۶۷۰۶۶

تلفن مستقیم مدیریت : ۰۹۱۵۱۵۱۱۸۱۷

www.tarash-abzar.com

پایا فرایند

هزاره نوین [سکامی خاص]

اگر خودتان نتیجه دل
متفاوت هستید
لطفا انتخابی متفاوت
داشته باشید

G.Bind

General Binder

پلت بایندر و توکسین بایندر
واقعی را با ما تجربه کنید...

سایر محصولات

اکسید منیزیم (PSM)

Mg = 50% ± 1

اکسید منیزیم (PNM)

Mg = 40% ± 2

کربنات منیزیم (PCM)

Mg = 26% ± 1

منگنز احیایی (Mno)

تلفن : ۰۵۱-۳۵۰۹۰۴۰۵-۷

همراه : ۰۹۳۹۰۴۸۵۹۵۹

www.PayaFarayand.com

کارخانه : خراسان رضوی

شهرک صنعتی چناران

فاز یک / صنعت ۱۹

سایر محصولات

گوگرد خالص

پرمیکس سلنیوم ۲٪

بنتونیت فراوری شده
(HSCAS)

اکسید منگنز
(MnO₂ + MnO)

کارخانه خوراک دام و طیور دانه داران توس

دارنده نشان طلایی FeedExpo 2017

و جزء ۱۰ کارخانه برتر کشور در سال ۹۶

دریافت گواهینامه رعایت حقوق مصرف کنندگان در سال ۹۴ و ۹۵

کسب مقام تولید کننده برتر کشوری در سال ۹۴-۹۵

کارافرین برگزیده استان خراسان رضوی در سال ۹۴-۹۵

تولید کننده نمونه و پیشرو در تولید محصولات دامی ارگانیک در سال ۹۴-۹۵

کارفرمای نمونه استانی در زمینه ایمنی و بهداشت در سال ۱۳۹۳

دریافت لوح تقدیر از اداره دامپزشکی خراسان رضوی در زمینه گسترش امنیت غذایی

در سال ۱۳۹۲

واحد نمونه استانی سال ۱۳۹۱ - ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴

دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱، ایزو ۱۴۰۰۱، ایزو ۱۰۰۰۴، گواهینامه HACCP, GMP و

کد صادرات محصول (IR)

واحد مشاوره: ۰۹۳۰۳۸۷۰۹۲۱ - ۰۹۱۵۳۲۲۲۹۸۸ - ۳۳۵۳۴۲۵۱

آدرس: کیلومتر ۳۰ جاده فریمان سه راهی جیم آباد روستای بازه حوض

Web Site : www.DaneDaranToos.com

لیست اسامی اعضای اتحادیه کارخانجات خوراک دام،
طیور و آبزیان استان خراسان رضوی

ردیف	عنوان کارخانه	مکان کارخانه	مدیرعامل	تلفن	فکس
۱	زنجره پروتئینی دیزباد	مشهد	صنعتگر	۰۵۱-۳۷۶۸۰۳۲۳	۰۵۱-۳۷۶۱۵۲۰۷
۲	خراسان	تربت حیدریه	دلاور	۰۵۱-۳۶۰۹۰۸۰۱	۰۵۱-۳۶۰۸۷۶۹۳
۳	زردانه دیزباد	دیزباد (نیشابور)	احد رضایی	۰۵۱-۳۲۵۲۳۳۴۴	۰۵۱-۳۲۵۲۳۴۰۷
۴	گلچین سبزوار	سبزوار	کوشکی	۰۵۱-۴۴۳۳۳۲۳۶	۰۵۱-۴۴۳۳۳۲۳۸
۵	سبزوار	سبزوار	شریعتمداری	۰۵۱-۴۴۶۶۸۴۰۰	۰۵۱-۴۴۶۶۸۴۰۰
۶	صالح کاشمر	کاشمر	صالحی	۰۵۱-۵۵۳۳۳۸۲۰	۰۵۱-۵۵۳۳۳۵۴۴
۷	زرین دانه سبزوار	سبزوار	خوشنویس	۰۵۱-۴۴۶۶۹۷۶۶	۰۵۱-۴۴۶۶۹۷۶۶
۸	طوس قوچان	قوچان	غلامرضا رضایی	۰۵۱-۴۷۳۴۳۸۰۲	۰۵۱-۴۷۳۴۳۸۰۱
۹	صنعتی بامزه	تربت جام	الیاس رضایی	۰۵۱-۵۲۵۲۹۶۷۸	۰۵۱-۵۲۵۲۹۶۷۸
۱۰	دشت جوین	جوین	پرگاله	۰۵۱-۴۵۲۴۳۵۸۵	۰۵۱-۴۵۲۴۴۰۷۷
۱۱	باخرز	باخرز	شامل	۰۵۱-۵۴۹۳۳۶۱۱	۰۵۱-۵۴۹۳۳۶۱۱
۱۲	تعاونی به سامان بازار گناباد	گناباد	حبیبی	۰۹۱۵۳۱۵۶۳۲۱	۰۵۱-۳۸۸۳۳۲۵۲
۱۳	تعاونی دامداران خواف	خواف	مطلوب رودی	۰۵۱-۵۴۲۲۵۶۲۲	۰۵۱-۵۴۲۲۵۶۳۰
۱۴	تعاونی گاوداران گناباد	گناباد	جلودار	۰۵۱-۵۷۲۵۴۰۴۴	۰۵۱-۵۷۲۵۴۰۴۴
۱۵	کوه پایه آفتاب شرق	نیشابور	تنها	۰۵۱-۴۳۲۶۶۲۶۳	۰۵۱-۴۳۲۶۶۲۶۳
۱۶	رخ	تربت حیدریه	صالحان	۰۵۱-۵۳۳۱۳۴۴۱	۰۵۱-۵۳۳۱۳۴۴۱
۱۷	نگین گناباد	گناباد	قلی زاده	۰۵۱-۵۷۲۳۱۲۶۰	۰۵۱-۵۷۲۳۱۲۶۰
۱۸	تعاونی دامداران نیشابور	نیشابور	نصرآبادی	۰۵۱-۴۲۶۱۶۰۱۱	۰۵۱-۴۲۶۱۷۷۵۸
۱۹	زرین دانه ساحل (جلگه)	نیشابور	طاهری فر	۰۵۱-۴۳۲۶۷۱۵۳	۰۵۱-۴۳۲۶۷۱۵۳
۲۰	تعاونی دامداران فریمان	فریمان	نیرومند	۰۹۱۵۵۱۶۳۴۹۷	۰۵۱-۳۴۶۲۹۹۷۵
۲۱	هرم طلایی شرق	نیشابور	کاکاوند	۰۵۱-۴۳۴۳۳۳۵۷	۰۵۱-۴۳۴۳۳۳۵۸
۲۲	کیمیا دان تربت	تربت حیدریه	محمدزاده	۰۵۱-۵۲۴۴۳۶۲۱	۰۵۱-۵۲۴۴۳۳۰۰
۲۳	طوس نیشابور	نیشابور	بلوچی	۰۵۱-۴۲۴۱۴۴۴۶	۰۵۱-۴۲۴۱۴۴۴۷
۲۴	دانه داران توس	مشهد	حسن زاده	۰۵۱-۳۳۵۳۴۳۵۱	۰۵۱-۳۳۵۳۴۳۵۱
۲۵	افروز جام	تربت جام	سلجوقی	۰۵۱-۵۲۵۳۱۳۹۴	۰۵۱-۵۲۵۳۱۳۹۴
۲۶	میعاد کویر گناباد	گناباد	جواهرفر	۰۵۱-۵۷۲۵۸۶۴۴	۰۵۱-۵۷۲۵۸۶۴۴
۲۷	سالاردشت جوین	جوین	مختاری نسب	۰۵۱-۴۴۶۶۲۹۸۶	۰۵۱-۴۴۶۶۲۹۸۶
۲۸	منطقه آفرین جام	تربت جام	مرید احمدی	۰۵۱-۵۲۵۱۰۵۱۱	۰۵۱-۵۲۵۱۰۵۳۵
۲۹	سیمین دانه	نیشابور	بازقندی	۰۵۱-۴۳۲۶۸۴۰۸	۰۵۱-۴۳۲۶۸۴۰۹
۳۰	ممتاز دانه	قوچان	علی اصغر رضایی	۰۵۱-۴۷۲۱۵۵۵۷	۰۵۱-۴۷۲۱۵۵۶۰
۳۱	فاضل کاخک گناباد	گناباد	قلی زاده	۰۵۱-۵۷۲۲۱۳۶۰	۰۵۱-۵۷۲۲۱۳۶۰
۳۲	گهر دانه شرق	مشهد	سلحشور	۰۵۱-۳۷۰۷۵	۰۵۱-۳۷۶۶۴۸۰۵
۳۳	طلایی جام	تربت جام	الیاس رضایی	۰۵۱-۵۲۵۴۱۳۵۷	۰۵۱-۵۲۵۲۳۳۵۶

Commercial transport
GOHAR TARABAR SHARGH
www.gohartarabarco.com
info@gohartarabarco.com

Commercial transport
GOHAR TARABAR SHARGH

شرکت حمل و نقل گهرترابر شرق

- حمل کلیه بارهای سنگین، سبک، ترافیکی، یخچالی، ادوات
- راه سازی و صنعتی به اقصی نقاط کشور، بنادر و گمرکات
- ضمانت بیمه رایگان تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال
- زیر نظر انجمن صنفی شرکت ها و موسسات حمل و نقل استان ها
- بهره گیری از پرسنل و کادری مجرب
- آماده همکاری با کارخانجات، صاحبان کالا و تجار محترم
- ناوگان مجهز آماده ارائه خدمات و سرویس دهی با نرخ های مناسب در کوتاه ترین زمان

شرکت حمل و نقل داخلی کالای گهرترابر شرق

نشانی: مشهد، پایانه مرکزی بار، ساختمان شماره ۲، طبقه ۲، غرفه ۸۲۱
 تلفن: ۰۵۱-۳۳۹۲۰۲۳۸-۵ ۰۵۱-۳۳۳۸۳۰۷۳-۵ ۰۵۱-۴۳۹۲۴۹۹۳-۴
 وب سایت: www.gohartarabarco.com
 ایمیل: info@gohartarabarco.com